

RAPORT O STANIE GMINY

za 2020 rok

GMINA SANOK
Przyjedź, zakochaj się, wróć!

Spis treści:

Wstęp	4
I. Informacje ogólne.	6
1. Ogólna charakterystyka gminy (w tym demografia).....	6
II. Informacja o stanie mienia komunalnego.	10
1. Gospodarka nieruchomościami.....	10
2. Numeracja porządkowa budynków.....	12
3. Postępowania administracyjne dotyczące podziałów i rozgraniczeń nieruchomości.	12
4. Leśnictwo.....	12
5. Łowiectwo.....	13
6. Rolnictwo.....	13
III. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.	14
1. Strategia Rozwoju Gminy Sanok na lata 2016-2023.	14
Ład przestrzenny	32
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.	32
3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.	33
Zasoby materialne gminy	34
4. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Sanok na lata 2017-2023.	34
5. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.	35
6. Program opieki nad zabytkami Gminy Sanok na lata 2019-2022.....	36
Środowisko.....	36
7. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Sanok	36
8. Program Ochrony Środowiska dla gminy Sanok na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022.....	37
Polityka społeczna.....	46
9. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sanok na lata 2019-2025.	46
10. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.	54
11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	55
Kluby Sportowe.	55
Ochotnicze Straże Pożarne.....	56
Lokalna Grupa Działania „Zielone Bieszczady”	57
Koła Gospodyń	57
12. Inne obowiązujące programy, strategie itp.	58
A. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sanok.....	58
B. Program usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Sanok.....	59
IV. Realizacja uchwał Rady Gminy.....	59

V. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi.	64
1. Udział Gminy Sanok w porozumieniach międzygminnych (MOF), współpraca z gminami partnerskimi, stowarzyszeniach jednostek (Związek Bieszczadzkich Gmin Pogranicza).....	64
2. Udział Gminy Sanok w programach międzynarodowych (2020).	65
VI. Inne działania gminy Sanok.	65
1. Wsparcie zadań własnych gminy w swoich miejscowościach – fundusz sołecki.....	65
2. Działania realizowane w obszarze kultury.....	67
3. Działania realizowane w obszarze oświaty i edukacji.....	68
Egzaminy	68
VII. Zakończenie	70
Spis tabel:	75
Spis wykresów:	76

WSTĘP

W związku z wprowadzoną w 2018 r. nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym, wójt co roku przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy. Zgodnie z zapisem ustawowym raport obejmuje w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał organu stanowiącego i budżetu obywatelskiego za rok 2020.

Prezentowany Raport o stanie gminy Sanok za rok 2020 uwzględnia polityki, strategie, programy w tym zadania własne gminy tj. inwestycje, infrastrukturę drogową, utrzymanie czystości i porządku w gminie, ochronę przyrody, rolnictwo, kulturę, współpracę z organizacjami pozarządowymi, oświatę, pomoc społeczną oraz uchwały podjęte przez organ stanowiący jednostki w 2020 r.

Miniony rok ze względu na sytuację epidemiologiczną kraju spowodowaną rozprzestrzenianiem się wirusa SARS CoV- 2 wywołującego chorobę COVID-19 był prawdziwym sprawdzianem. Znaczenie samorządów w czasach kryzysu znacząco wzrosło, a konsekwencje pandemii dodatkowo uwypukliły ich fundamentalną rolę w procesie tworzenia bezpiecznych i efektywnych warunków dla życia i pracy mieszkańców.

Tryb pracy w 2020 r. w Urzędzie Gminy Sanok oraz jednostkach mu podległych był dostosowywany do obowiązujących w danym momencie przepisów oraz sytuacji epidemicznej panującej w kraju i w regionie. Praca w reżimie sanitarnym wpłynęła na zakres i dostępność realizowanych przez samorząd gminy działań. Ograniczenia dotknęły przede wszystkim sektorów kultury i oświaty. W konsekwencji nałożonych obostrzeń epidemicznych nie odbyły się m.in. cykliczne, coroczne imprezy kulturalne w tym m.in. „Dożynki Gminne” oraz „Kermesz Karpackich Smaków”, Dzień Seniora, Dzień Babci i Dziadka, Dzień rodziny. Zdalna forma pracy objęła głównie szkoły. Niewątpliwym wsparciem takiej formy nauczania był sprzęt komputerowy zakupiony w ramach dedykowanych na te cele funduszy (łącznie zakupiono 91 laptopów). Należy także nadmienić, że to na samorząd i dyrektorów szkół spadł obowiązek zapewnienia „filtrów” bezpieczeństwa sanitarnego z czym wiązał się np. zakup odpowiedniego wyposażenia takiego jak stacje do dezynfekcji czy termometry do mierzenia temperatury ciała.

Pomimo oczywistych, obiektywnych trudności w tym także tych, związanych z uzasadnionymi absencjami kadry urzędu gminy, zarówno bieżące jak i zaplanowane zadania oraz inwestycje realizowane były bez zakłóceń. Wszystkie sesje Rady Gminy przeprowadzone zostały w tradycyjnym trybie stacjonarnym.

Istotnym, dodatkowym ograniczeniem finansowo – organizacyjnym z jakim mierzył się Samorząd Gminy Sanok w 2020 r. były konsekwencje wynikające z przymusowej restrukturyzacji Podkarpackiego Banku Spółdzielczego (PBS) z siedzibą w Sanoku. Kompletnym zaskoczeniem było wszczęcie przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) restrukturyzacji, co nastąpiło 17 stycznia (piątek) zaś decyzja o ograniczeniu jego działalności i zamrożeniu aktywów podyktowana była, jak wynikało z oficjalnych informacji względami złej sytuacji kapitałowej PBS w Sanoku. Na skutek opisanej sytuacji wszyscy klienci banku w tym także Urząd Gminy Sanok utracili ok. 43 proc. zdeponowanych na kontach pieniędzy.

W szczególnej sytuacji znalazły się samorządy, które utraciły nie tylko środki własne ale także środki z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz fundusze przeznaczone na realizację projektów unijnych. Pomimo początkowo jednoznacznego stanowiska mówiącego o braku możliwości odzyskania zdeponowanych środków 5.05.2020 r. samorządy otrzymały informację o zwrocie pieniędzy. Rekompensata pochodziła z puli rezerwy subwencji ogólnej przeznaczonej dla samorządów terytorialnych. Decyzję o przydziale samorządom środków z rezerwy zaakceptowała strona samorządowa KWRiST (w kwietniu).

W 2020 r. mocno nadwerężony został także oparty na obopólnym szacunku, porozumieniu i odpowiedzialnej komunikacji dialog pomiędzy samorządem gminy wiejskiej oraz samorządem miasta Sanoka.

27.02.2020 r., na sesji Rady Miasta Sanoka, burmistrz przedstawił Radzie koncepcję poszerzenia granic miasta o siedem miejscowości z gminy Sanok. W dniu 17 grudnia 2020 r. Rada Miasta Sanoka podjęła uchwałę nr XXXVII/294/20 w sprawie przystąpienia do procedury zmiany granic administracyjnych miasta Sanoka i przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2020 r. poz. 5378), wyrażając wolę przystąpienia do procedury zmiany granic miasta Sanoka już o dziewięć miejscowości z gminy Sanok. Niepotrzebne antagonizmy i atmosfera konfliktu nie sprzyjała konstruktywnym rozwiązaniom, szczególnie w zaistniałych okolicznościach przedłużającego się wysokiego zagrożenia epidemicznego. Co ważne nadwerżyła plany realizacji inwestycji i zmusza do rewidowania przyszłych zamierzeń inwestycyjnych. Realne ryzyko destabilizacji budżetu samorządu gminy Sanok poprzez wyłączenie sołectw z jej terenu wywołuje szereg negatywnych zjawisk, z efektami których gmina już musi się mierzyć.

GMINA SANOK

Przyjedź, zakochaj się, wróć!

I. INFORMACJE OGÓLNE.

1. Ogólna charakterystyka gminy (w tym demografia).

Gmina Sanok jest gminą wiejską położoną w południowej części województwa podkarpackiego, na południe od stolicy województwa – Miasta Rzeszów. Jest jedną z 8 gmin należących do powiatu sanockiego oraz częścią aglomeracji Sanok¹ - leży w bezpośredniej strefie oddziaływania społeczno-gospodarczego stolicy powiatu.

Gmina od swojej południowej strony otacza miasto Sanok oraz graniczy z gminami Bukowsko oraz Zagórz (powiat sanocki), a także Lesko (powiat leski), od strony wschodniej sąsiaduje z gminami Tyrawa Wołoska (powiat sanocki) oraz Bircza (powiat przemyski). Od strony północnej graniczy z gminami Brzozów oraz Dydnia (powiat brzozowski), natomiast od zachodu sąsiaduje z gminą Zarszyn (powiat sanocki).

Obszar gminy podzielony jest na 32 miejscowości: Bykowce, Czerteż, Dębna, Dobra, Falejówka, Hłomcza, Jędruszkowce, Jurowce, Kostarowce, Lalin, Liszna, Łodzina, Markowce, Międzybrodzie, Mrzyglód, Niebieszczany, Pakoszówka, Pisarowce, Płowce, Prusiek, Raczkowa, Sanoczek, Srogów Dolny, Srogów Górny, Strachocina, Stróże Małe, Stróże Wielkie, Trepcza, Tyrawa Solna, Wujskie, Zabłotce, Załuż, które tworzą 31 sołectw.

¹ Uchwała nr XLVIII/1007/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r.

Sytuacja demograficzna określa kluczowy zasób lokalnej społeczności - czynnik ludzki. Liczba mieszkańców i zmiany w tym zakresie umożliwiają szacowanie potencjalnych, przyszłych potrzeb, m.in. na usługi, infrastrukturę techniczną, nieruchomości mieszkaniowe i komercyjne oraz pośrednio zdolność do generowania podatków.

Na koniec 2020 roku gminę Sanok zamieszkiwało **18288** osób. Największymi skupiskami ludności są Niebieszczany liczące 2218 mieszkańców, Trepcza z liczbą mieszkańców 1132 oraz Strachocina o łącznej liczbie mieszkańców 1123. Najmniej osób zamieszkuje Stróże Wielkie - 73 osoby. Dane demograficzne dotyczące liczby ludności zamieszkującej na przestrzeni ostatnich 7 lat zostały przedstawione w postaci zestawienia tabelarycznego.

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy Sanok w podziale na sołectwa w latach 2014-2020.

Miejscowość	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2014
Bykowce	843	854	858	877	886	914	918	108,90%
Czerteż	654	642	643	656	661	667	678	103,67%
Dębna	259	264	263	271	272	273	267	103,09%
Dobra	310	310	309	308	305	316	313	100,97%
Falejówka	639	642	637	633	622	620	608	95,15%
Hłomcza	357	361	362	372	370	379	368	103,08%
Jędruszkowce	233	236	236	230	241	235	237	101,72%
Jurowce	422	419	415	410	416	419	417	98,82%
Kostarowce	798	791	800	811	799	807	806	101,00%
Lalin	354	359	361	367	370	372	377	106,50%
Liszna	368	368	370	364	370	380	390	105,98%
Łodzina	278	275	274	267	267	263	261	93,88%
Markowce	369	375	376	370	365	369	378	102,44%
Międzybrodzie	151	150	150	151	160	168	164	108,61%
Mrzygłód	408	423	423	419	410	412	413	101,23%
Niebieszczany	2196	2211	2220	2211	2213	2215	2218	101,00%
Pakoszewka	962	951	951	950	954	961	959	99,69%
Pisarowce	829	829	829	832	827	821	822	99,16%
Płowce	294	306	307	326	322	344	340	115,65%
Prusiek	844	849	846	847	855	842	849	100,59%
Raczkowa	341	346	347	339	334	332	329	96,48%
Sanoczek	811	829	829	834	850	875	872	107,52%
Srogow Dolny	344	338	338	341	351	349	344	100,00%
Srogów Górny	558	572	575	578	578	569	578	103,58%
Strachocina	1163	1149	1145	1124	1125	1117	1123	96,56%
Stróże Małe	335	342	338	347	350	363	359	107,16%
Stróże Wielkie	73	74	76	78	74	73	73	100,00%

Trepcza	1109	1113	1119	1121	1134	1123	1132	102,07%
Tyrawa Solna	392	399	398	388	383	394	399	101,79%
Wujskie	402	407	408	417	412	421	422	104,98%
Zabłotce	471	476	480	491	504	537	541	114,86%
Załuż	354	342	340	334	326	340	333	94,07%
RAZEM	17921	18002	18023	18064	18106	18270	18288	102,51%

Jak wskazują pozyskane dane 0,71 % mieszkańców gminy Sanok posiada meldunek na pobyt tymczasowy.

**Tabela 2. Liczba mieszkańców z podziałem na poszczególne miejscowości Gminy Sanok
- stan na dzień 31.12.2020 r.**

Miejscowość	Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały	Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy
Bykowce	909	9
Czerteż	658	20
Dębna	264	3
Dobra	308	5
Falejówka	608	0
Hłomcza	363	5
Jędruszkowce	237	0
Jurowce	414	3
Kostarowce	800	6
Lalin	375	2
Liszna	386	4
Łodzina	260	1
Markowce	377	1
Międzybrodzie	164	0
Mrzygłód	409	4
Niebieszczany	2 213	5
Pakosówka	951	8
Pisarowce	819	3
Płowce	335	5
Prusiek	845	4
Raczkowa	327	2
Sanoczek	870	2
Srogów Dolny	343	1
Srogów Górny	573	5
Strachocina	1 114	9
Stróże Małe	357	2
Stróże Wielkie	73	0

Trepcza	1 127	5
Tyrawa Solna	391	8
Wujskie	421	1
Zabłotce	538	3
Załuż	329	4
RAZEM	18 158	130

Analiza struktury płci wskazuje na dość proporcjonalny rozkład liczbowy w powyższym zakresie. W ogólnej liczbie mieszkańców gminy Sanok w 2020 r. mężczyźni stanowią 49,97% zaś kobiety 50,03%.

Tabela 3. Rozkład liczby mieszkańców gminy Sanok wg płci za 2020 r. (pobyt stały).

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	271	243	514
3	85	98	183
4-5	221	157	378
6	104	99	203
7	102	114	216
8-12	543	535	1078
13-50	359	297	656
16-17	198	201	399
18	105	105	210
19-65	5976	0	5976
19-60	0	5174	5174
>65	1109	0	1109
>60	0	2061	2061
Ogółem	9073	9084	18157

II. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO.

1. Gospodarka nieruchomościami.

Do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Własność – stan na 31.12.2020.

Grunty stanowiące własność Gminy Sanok

Lp.	Opis	Powierzchnia (ha)	Wartość (zł)
1.	Grunty stanowiące własność Gminy Sanok	3 101,6017	24 013 045,54

Grunty stanowiące własność Gminy Sanok oddane w użytkowanie wieczyste

Lp.	Opis	Powierzchnia (ha)	Wartość (zł)
1.	Grunty stanowiące własność gminy Sanok oddane w użytkowanie wieczyste	27,5611	1 735 052,00

Inne niż własność prawa majątkowe – stan na 31.12.2020.

Lp.	Opis	Powierzchnia (ha)	Wartość (zł)
1	Użyczenie	1,0583	150 000,00

Lp.	Opis	Powierzchnia (ha)	Wartość (zł)
2	Użytkowanie wieczyste	0,2023	20 000,00

Lp.	Opis	Powierzchnia (ha)	Wartość (zł)
1	Własnościowe spółdzielcze prawa do lokali	1 315,10	1 000 473,00

Posiadanie – stan na 31.12.2020.

Lp.	Opis	Powierzchnia (ha)	Wartość (zł)
1.	Grunty w posiadaniu gminy Sanok	74,4186	693 549,00

Stan ewidencji nieruchomości.

Ewidencjonowanie nieruchomości gruntowych stanowiących zasób gminy Sanok prowadzone jest w powiązaniu z aktualizowaną na bieżąco bazą danych w ewidencji gruntów i budynków Starostwa Powiatowego w Sanoku, przy użyciu programu „EMK Ewidencja Mienia Komunalnego” oraz baz danych prowadzonych w programach Word i Exel.

Sposób zarządzania nieruchomościami gminnymi.

Gospodarowanie zasobem nieruchomości gminy Sanok odbywa się zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki, o której mowa w art. 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

Obrót nieruchomościami gminnymi regulują przepisy zawarte w ustawie o gospodarce nieruchomościami i Kodeksie Cywilnym. Obrót nieruchomościami gminy Sanok reguluje ponadto plan wykorzystania zasobu nieruchomości na lata 2019 - 2021 oraz Uchwała Rady Gminy Sanok Nr XVIII/118/2008 z dnia 7 lutego 2008r. w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążenia

nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony.

Gospodarowanie nieruchomościami, stanowiącymi własność gminy, w tym nabywanie nieruchomości należy do wójta. Wójt w sprawach gospodarowania nieruchomościami wydaje zarządzenia. Wydanie zarządzenia może nastąpić na wniosek złożony przez osobę zainteresowaną lub z inicjatywy Wójta.

Z zakresu spraw związanych z gospodarką nieruchomościami w roku 2020 Wójt Gminy Sanok podjął 109 zarządzeń. Zarządzenia dotyczyły:

- przeznaczenia nieruchomości stanowiących własność Gminy Sanok do ich sprzedaży, wydzierżawienia, najmu, użyczenia, obciążenia,
- nabycia w trybie zakupu i darowizn nieruchomości stanowiących własność osób fizycznych i prawnych,
- spraw organizacyjnych dotyczących gospodarki nieruchomościami.

Główne kierunki gospodarowania nieruchomościami.

Sprzedaż nieruchomości.

W roku 2020 przeprowadzono 23 przetargi na sprzedaż nieruchomości. W formie przetargów ustnych nieograniczonych sprzedano ogółem 11 nieruchomości stanowiących własność gminy Sanok o łącznej powierzchni 1,6475 ha. W formie bezprzetargowej (na rzecz użytkownika wieczystego) sprzedano 1 nieruchomość stanowiącą własność gminy Sanok o łącznej powierzchni 0,0579ha. Dochód ze sprzedaży nieruchomości gminnych w roku 2020 wyniósł 373 961,50 zł.

Dzierżawa, najem i użyczenie nieruchomości.

W roku 2020 zawarto ogółem 67 umów dzierżaw, najmu i użyczeń gruntów gminnych o łącznej powierzchni 40,9697 w tym:

- 9 umowy najmu gruntów o łącznej powierzchni 0,0835 ha,
- 7 umowy użyczenia gruntów o łącznej 2,0745 ha,
- 51 umowy dzierżawy gruntów o łącznej powierzchni 38,8117 ha.

Z tytułu dzierżaw i najmu gruntów stanowiących własność gminy Sanok do budżetu gminy wpłynęła kwota w wysokości 174 626,47 zł brutto.

Użytkowanie wieczyste.

Z tytułu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiących własność gminy Sanok do budżetu gminy wpłynęła kwota w wysokości 48 627,54 zł.

Wykupy nieruchomości.

Wójt gminy Sanok zgodnie z art. 18 ust 2 pkt 9 lit a ustawy o samorządzie gminnym w roku 2020 wykupił na rzecz gminy Sanok następujące nieruchomości:

- grunty o łącznej powierzchni 0,8030 ha za kwotę 145 466,00,

Przedmiotowe nieruchomości zostały wykupione od osób fizycznych na zadania własne gminy.

Darowizny nieruchomości.

Wójt gminy Sanok zgodnie z art. 18 ust 2 pkt 9 lit a ustawy o samorządzie gminnym w roku 2020 przyjął w formie darowizny na rzecz gminy Sanok 1 nieruchomość o powierzchni 0,0602 ha o szacunkowej wartości 6 400,00 zł, od osób fizycznych na zadania własne gminy.

Służebności gruntowe

Wójt gminy Sanok zgodnie z art. 18 ust 2 pkt 9 lit a ustawy o samorządzie gminnym, art. 285 kodeksu cywilnego oraz art. 13 ust 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami ustanowił

2 służebności gruntowe polegających na prawie przejazdu i przechodu przez działki gminy Sanok. Z tego tytułu uzyskano dochód w 762,6 zł.

Komunalizacja nieruchomości

W wyniku działań gminy Sanok w roku 2020 na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 maja 1990 roku - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych, nabyto na własność nieruchomości o łącznej powierzchni 52,8863 ha. Do wszystkich przejętych przez gminę Sanok nieruchomości zostały przygotowane wnioski do Sądu Rejonowego w Sanoku o wpis prawa własności nieruchomości w księgach wieczystych.

2. Numeracja porządkowa budynków.

Realizując przepisy z zakresu numeracji porządkowej budynków w roku 2020 na wniosek inwestorów nadano na terenie gminy Sanok 114 nowych numerów. O nadaniu nowych numerów zostały powiadomione odpowiednie służby: policja, Urząd Statystyczny, powiatowy Inspektor nadzoru budowlanego, powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. W gminie Sanok ewidencja miejscowości, ulic i adresów jest prowadzona przy pomocy platformy EMUiA.

3. Postępowania administracyjne dotyczące podziałów i rozgraniczeń nieruchomości.

Zasady podziału nieruchomości reguluje Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2004 r. w sprawie podziału i trybu dokonywania podziałów nieruchomości.

Rozgraniczenie nieruchomości polega na urzędowym ustaleniu przebiegu granicy między sąsiadującymi nieruchomościami. Dokonują tego wójtowie na podstawie Kodeksu cywilnego oraz Prawa geodezyjnego i kartograficznego.

Tabela 4. Ilość spraw dotyczących podziałów i rozgraniczeń w roku 2020.

Ilość spraw dotyczących podziałów i rozgraniczeń w roku 2020			
Rozgraniczenia nieruchomości		Podziały nieruchomości	
Postanowienia	Decyzje	Postanowienia	Decyzje
5	10	68	88

4. Leśnictwo.

Lasy na terenie gminy Sanok zajmują powierzchnię 1816 ha. Podstawą prowadzenia gospodarki leśnej jest Ustawa z dnia 28 września 1991 roku o lasach. Pozyskanie drewna w poszczególnych kompleksach lasów komunalnych realizowane jest zgodnie z obowiązującym uproszczonym planem urządzenia lasu gminy Sanok. Lasami stanowiącymi własność gminy Sanok zarządza wójt gminy Sanok przy pomocy pracowników zatrudnionych w Urzędzie Gminy Sanok, nadzorców nad lasami gminnymi oraz gajowych lasów mienia gminy Sanok.

W roku 2020 Gmina Sanok przeprowadziła 42 postępowania przetargowe związane z gospodarką leśną. W wyniku tych działań pozyskano i sprzedano 2860,20 mp drewna opałowego oraz 1 435 m³ drewna tartaczego. Dochody ze sprzedaży drewna z lasów gminnych wyniosły 504 626,91 zł.

Jednym z ważnych zadań realizowanych przez samorząd jest ochrona lasów. W tym celu kontynuowane są działania, które zapewniają prawidłowe gospodarowanie zasobami leśnymi gminy, w tym: powiększanie (poprzez zalesianie nowych terenów i dolesianie istniejących drzewostanów), prowadzenie prac pielęgnacyjnych i porządkowych na terenach leśnych oraz

zabezpieczanie upraw przed zwierzyną leśną, prace pielęgnacyjno-porządkowe w lasach gminnych (melioracje agrotechniczne gruntów, trzebieże oraz wycinka drzew chorych i obumarłych, przygotowanie terenów pod nowe nasadzenia). W roku 2020 na utrzymanie lasów gminnych wydano 11 865,73 zł netto.

5. Łowiectwo.

Na terenie gminy Sanok znajduje się siedem obwodów łowieckich: Koło Łowieckie „Sęp” w Sanoku, Koło Łowieckie „Towarzystwo Łowieckie Bieszczady”, Koło Łowieckie „Żubr” w Sanoku, Koło Łowieckie „Darz Bór” w Sanoku, Koło Łowieckie „Jarząbek” w Sanoku, Koło Łowieckie „Bażant” w Brzozowie, Koło Łowieckie „Ryś” w Lesku.

W roku 2020 samorząd prowadził szeroko rozumianą współpracę z działającymi tu kołami łowieckimi tj.

- opiniował roczne plany łowieckie ,
- podawał do publicznej wiadomości plany polowań zbiorowych na terenie gminy Sanok,
- podawał do publicznej wiadomości informacje o miejscu przechowywania książki ewidencji pobytu myśliwych na polowaniu indywidualnym, przesłane przez poszczególne Koła Łowieckie.

6. Rolnictwo.

Gmina Sanok w roku 2020 wydała rolnikom oraz instytucjom następujące zaświadczenia, dokumenty, decyzje:

- na podstawie ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, wójt gminy Sanok wydał 804 decyzji o zwrocie podatku dla rolników z terenu gminy,
- na podstawie ustawy z 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych wydawano postanowienia opiniujące nałożenie obowiązku zdjęcia próchnicznej warstwy gleby oraz wykorzystania jej na cele poprawy wartości użytkowej gruntów,
- na podstawie ustawy z 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych wydawano postanowienia opiniujące rekultywację gruntów rolnych.

III. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII.

1. Strategia Rozwoju Gminy Sanok na lata 2016-2023.

Strategia Rozwoju Gminy Sanok na lata 2016 -2023 została przyjęta przez Radę Gminy 29 września 2016 roku, uchwałą Nr XXIII/181/2016. Jest to podstawowy instrument długofalowego zarządzania jednostką samorządu terytorialnego, określający wizję i strategiczne kierunki rozwoju gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Sanok jest dokumentem, który ma za zadanie minimalizowanie niepewności w funkcjonowaniu oraz zapewnienie, obok realizacji celów doraźnych, długofalowego rozwoju gminy. Jest zarazem podstawą do :

- wyznaczania perspektywicznych kierunków rozwoju gminy,
- sprawnego dopasowywania się gminy do zmieniających się warunków otoczenia,
- skutecznego i efektywnego zarządzania gminą przez jej władze,
- optymalnego wykorzystania własnych środków finansowych,
- pozyskiwania środków finansowych na funkcjonowanie i rozwój gminy ze źródeł zewnętrznych.

Trzy priorytety rozwojowe (kapitał ludzki i spójność społeczna, rozwój gospodarczy, atrakcyjność mieszkaniowa i turystyczna), wynikające z kluczowych problemów i głównych mocnych stron – są wyrazem ambicji władz i społeczności gminy Sanok. Skupiają się na chęci rozwiązania najbardziej palących problemów i potrzeb rozwojowych, a także wykorzystaniu posiadanych atutów.

Ważnym elementem strategii są zidentyfikowane na bazie potrzeb i planowane do realizacji w określonym horyzoncie czasowym działania. W ramach otwartych społecznych konsultacji na etapie opracowywania dokumentu oraz zgodnie z przyjętą metodologią prac, mieszkańcy gminy mieli możliwość wyrazić subiektywne stanowisko na temat działań strategicznych. Strategia zawiera listę strategicznych inwestycji dla gminy Sanok obejmuje 29 działań.

Opinia mieszkańców umożliwiła określenie poziomu społecznej akceptacji oraz wagę i znaczenie dla lokalnych społeczności planowych przedsięwzięć. Efektem tego procesu było wyselekcjonowanie siedmiu priorytetowych strategicznych działań inwestycyjnych. Lista działań priorytetowych stanowi wyraz ambicji lokalnej społeczności gminy Sanok w zakresie najważniejszych dla rozwoju gminy działań inwestycyjnych. Wspomniane działania w postaci tabelarycznej przedstawiono poniżej. Zestawienie dodatkowo zawiera informację na temat stopnia ich realizacji (stan na 31.12.2020 r.).

Tabela 5. Podział priorytetowych, strategicznych działań inwestycyjnych ze względu na stopień realizacji.

Lp.	Działania inwestycyjne	Rok realizacji				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Budowa kanalizacji w miejscowości Załuż i Wujskie oraz dla części miejscowości Bykowce oraz budowa kanalizacji	Załuż, Bykowce Podpisanie umowy	Wujskie- Podpisanie umowy na realizację	Zakończenie realizacji/ Rozliczenie	-	-
		-	Niebieszczany- Dokumentacja w trakcie opracowywania	Niebieszczany- Dokumentacja w trakcie opracowywania	Zakończenie realizacji/ Rozliczenie	-

	dla miejscowości Niebieszczyany					
2.	Poprawa czystości wody w rzece San oraz poprawa jakości życia mieszkańców gminy Sanok poprzez budowę oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacyjnej w Aglomeracja Mrzygód	Podpisanie umowy na realizację I etapu / Zakończenie prac w ramach I etapu	-	Podpisanie umowy na budowę oczyszczalni w Tyrawie Solnej oraz budowę kanalizacji sanitarnej w Tyrawie Solnej i Mrzygłodzie	Zakończenie realizacji / Rozliczenie	-
		-	-	-	-	Podpisanie umowy na realizację budowy kanalizacji sanitarnej w Hłomcza i Łodzina/Realizacja
		-	-	-	-	Podpisanie umowy na realizację budowy kanalizacji sanitarnej w Dobra
3.	Budowa infrastruktury drogowej i około drogowej w gminie Sanok	Opracowanie dokumentacji/Realizacja	Opracowanie dokumentacji/Realizacja	Opracowanie dokumentacji/Realizacja	Opracowanie dokumentacji/Realizacja	Opracowanie dokumentacji/Realizacja
4.	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Stróże Małe, Płowce, Jurowce	-	<u>Płowce</u> Podpisanie umowy na realizację	Zakończenie realizacji / Rozliczenie inwestycji	-	-
		-	<u>Stróże Małe, Jurowce</u> Podpisanie umowy na realizację / Zakończenie realizacji / Rozliczenie inwestycji	-	-	-
5.	Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Pakoszkówka, Strachocina oraz Sanoczek z częścią miejscowości Prusiek i Zabłotce	Dokumentacja w trakcie opracowania	Dokumentacja w trakcie opracowania	Dokumentacja w trakcie opracowania	Pakoszkówka, Sanoczek z częścią miejscowości Prusiek i Zabłotce - dokumentacja w trakcie opracowania	Pakoszkówka, Sanoczek z częścią miejscowości Prusiek i Zabłotce - dokumentacja w trakcie opracowania
					Strachocina – opracowanie dokumentacji, złożenie wniosku do NFOŚ	Strachocina/rozpoczęcie realizacji
6.	Dom Pomocy Społecznej w Raczkowej (MOF)	Podpisanie umowy na opracowanie dokumentacji	Opracowanie dokumentacji i uzyskanie pozwolenia	Złożenie wniosku o dofinansowanie inwestycji w ramach MOF	W trakcie realizacji	W trakcie realizacji / Zakończenie Rozliczenie robót budowlanych
7.	Wykonanie remontu zespołu dworsko-parkowego w miejscowości	-	-	Dokumentacja w trakcie opracowywania	Dokumentacja w trakcie opracowywania	Opracowano dokumentację przebudowy dworu i uzgodniono z

Falejówka wraz z jego bezpośrednim otoczeniem					konserwatorem zabytków
---	--	--	--	--	------------------------

Tabela 6. Wykaz zadań inwestycyjnych- realizacja budżetu 2020- szczegółowy opis.

Nazwa zadania	Plan 2020	Zrealizowany zakres
Pomoc finansowa dla Samorządu Województwa Podkarpackiego na sfinansowanie opracowania projektu budowlanego chodnika w miejscowości Czerteż w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 886 Domaradz – Sanok.	10 022.000,- zł	<p>W ramach współpracy z Podkarpackim Zarządem Dróg Wojewódzkich zrealizowano zadanie pn. „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 886 Domaradz-Sanok, polegająca na budowie chodnika dla pieszych w km 28+624-28 785 strona lewa w m. Czerteż”.</p> <p>W ramach ww. zadania powstał chodnik dla pieszych o długości ok. 160 m.b. łączący budynek Szkoły Podstawowej w Czerteżu z drogą wewnętrzną w km 28+600.</p> <p>Zakres prac obejmował roboty ziemne w koronie drogi, wykonanie kanalizacji deszczowej ze studzienkami ulicznymi z wpustem żeliwnym oraz studzienkami rewizyjnymi oraz wykonanie konstrukcji podbudowy i nawierzchni chodnika z kostki brukowej betonowej. Ponadto wyremontowano nawierzchnie zjazdów bitumicznych w ciągu budowanego chodnika oraz zamontowano poręcze dla pieszych w miejscach najbardziej niebezpiecznych. Całkowity koszt robót wyniósł 199 195, 86 zł, wkład Gminy Sanok to 50% kosztów realizacji zadania.</p>
Budowa wodociągu w Strachocinie.	1.200.000,- zł	<p>Podpisano umowę na wykonanie zadania pn. „Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej wraz z przyłączami w miejscowości Strachocina w Gminie Sanok”, dofinansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wykonawca zadania – Edward Kwiek Zakład Instalacyjno-Budowlany ul. Rzeszowska 60, 38-120 Czudec. Wartość umowy 2 802 192,99 zł. Przedsięwzięcie obejmuje budowę sieci wodociągowej wraz z przyłączami na terenie miejscowości Strachocina o łącznej długości prawie 20 km (ponad 15 km sieci wodociągowej i 4 km przyłączy wodociągowej). Zgodnie z umową, planowany termin zakończenia inwestycji nastąpi końcem listopada 2021 r.</p> <p>W roku 2020 wydatkowano kwotę 222814,66 zł brutto.</p>

Projekt budowy wodociągu Wujskie.

65.000,- zł

Wydawana jest decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Przewidywany termin uzyskania pozwolenia na budowę IV kwartał 2021r.

Projekt budowy wodociągu Sanoczek.

86.000,- zł

Kompletowana jest dokumentacja i trwają uzgodnienia przed wystąpieniem o pozwolenie na budowę. Przewidywany termin uzyskania pozwolenia na budowę II kwartał 2021r.

Projekt budowy wodociągu Pakoszówka.

70.000,- zł

Zweryfikowano materiały w celu rozpoczęcia procedury związanej z wydawaniem decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Przewidywany termin uzyskania pozwolenia na budowę IV kwartał 2021r.

Przebudowa drogi Mrzygłód – Zagródki – Końskie – wkład własny Gminy Sanok.

1.680.000,- zł

Zakres prowadzonych prac obejmuje rozbiórkę starej nawierzchni, wzmocnienie istniejącego podłoża, wykonanie warstw podbudowy i położenie nowej warstwy bitumicznej, przeprowadzenie robót ziemnych, wykonanie odwodnienia oraz montaż urządzeń bezpieczeństwa ruchu. Dzięki realizacji zadania znacznie zwiększyły się parametry techniczne i eksploatacyjne drogi takie, jak nośność i szerokość jezdni, która na przebudowie poszerzyła się aż do 5 metrów! Wartość wykonanych prac w 2020 roku wyniosła 1795 417,41 zł. Dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych wynosi 1 862 991,00, natomiast łączna wartość zadania to kwota 2 661 416,04 zł. Termin zakończenia inwestycji planowany jest na koniec sierpnia 2021r.

„Przebudowa drogi gminnej nr 117369R Mrzygłód – Zagródki – Końskie w miejscowościach Mrzygłód oraz Hłomcza” realizowanego w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Asfaltowanie dróg gminnych.

1. Remont drogi „w kier. Osiedla” na długości 450 mb w miejscowości Czerteż za kwotę 65 390,92 zł.

2. Przebudowa drogi gminnej na dz. nr ew. 410 na długości 98 mb w miejscowości Dębna za kwotę 25 211,31 zł.

3. Przebudowa drogi „w kier. Demkowicza” na długości 115 w miejscowości Hłomcza za kwotę 24 710,43 zł.

4. Przebudowa drogi „koło Janiaka” na długości 71 mb w miejscowości Kostarowce za kwotę 14572,99 zł.

5. Przebudowa drogi „obok Zakładu Pogrzebowego” na długości 117 mb w miejscowości Markowce za kwotę 27 500,68 zł.

6. Przebudowa drogi „w kier p. Rudnickiego” na długości 104 mb w miejscowości Mrzygłód za kwotę 21 848,13 zł.

7. Przebudowa drogi „w kier. Grabownicy Starzeńskiej” na długości 182 mb w miejscowości Pakoszówka za kwotę 40 585,52 zł.

8. Przebudowa drogi „w kier Jabczanki” na długości 172 mb w miejscowości Strachocina za kwotę 41 060,60 zł.

9. Przebudowa drogi „w kier. p. Wdowiak” na długości 123 mb w miejscowości Tyrawa Solna za kwotę 23 790,70 zł.

10. Przebudowa drogi „w kier. p. Struga” na długości 85 mb w miejscowości Zabłotce za kwotę 20 958,63 zł.

11. Przebudowa drogi „do łąki p. Dąbrowskiego” na długości 135 mb w miejscowości Jędruszkowce za kwotę 24 480,62 zł.

12. Przebudowa drogi „w kier. p. Wroniaka” na długości 135 mb w Srogowie Dolnym za kwotę 30 907,43 zł.

Przebudowy / remonty dróg gminnych ze środków zewnętrznych w 2020 r.

„Remont drogi nr 117427R „w kierunku domków letniskowych” w miejscowości Załuż w km 0+700 - 1+300”.

Realizowane zadanie obejmowało remont nawierzchni uszkodzonej w wyniku powodzi. Przyjęta technologia polegała na mechanicznym wykonaniu warstwy kruszywa łamanego zagęszczanego mechanicznie. Nową nawierzchnię położono na długości 600 mb.

Zadanie zrealizowano przy udziale środków pochodzących z budżetu państwa przeznaczonych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w wysokości 55125 zł. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 78 750,75 zł.

„Remont drogi „Na Białą Górę” w miejscowości Trecza oraz Międzybrodzie w km 0+000 – 2+000”.

Wykonanie zadania było możliwe dzięki dotacji celowej w wysokości **214 047,00 zł** pozyskanej z budżetu państwa w ramach środków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Całość inwestycji wyniosła **305 781,73 zł**.

Zadanie polegało na odbudowie infrastruktury uszkodzonej w wyniku powodzi tj. na odtworzeniu i wzmocnieniu istniejącej nawierzchni bitumicznej nakładką asfaltową oraz odtworzeniu wymytych poboczy kruszywem łamanym. Wykonanie nowej nawierzchni w połączeniu z obsypaniem poboczy i wykonaniem innych robót towarzyszących spowodowało znaczną poprawę bezpieczeństwa zarówno w ruchu kołowym jak i pieszym. Długość wyremontowanego odcinka to 2000 m począwszy od granicy administracyjnej z Gminą Miasta Sanoka do budynków zlokalizowanych w miejscowości Międzybrodzie od strony „Białej Góry”.

W ramach zadania wykonano poprawę stanu technicznego dwóch dróg w miejscowości Strachocina i jednej w miejscowości Mrzygłód.

Modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych w miejscowościach Mrzygłód i Strachocina.

Strachocina dz. o nr ewid. 799 z dnia 18.11.2020r.

Łącznie zostało wyremontowane 1,82 km dróg.

Wartość robót wyniosła 102 772,41 zł. Na realizację pozyskano dofinansowanie w wysokości 92000 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w ramach programu dotacji ze środków związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych.

Strachocina dz. o nr ewid. 1665, 1686, 1661 z dnia 18.11.2020r.

Mrzygłód dz. o nr ewid. 276, 148 z dnia 16.11.2020r.

Docieplenie stropu na budynku Ośrodka w Niebieszczanach.

30.000,- zł

Za kwotę 13 300,00 zł docieplono strop nad ośrodkiem zdrowia oraz wykonano wylewkę.

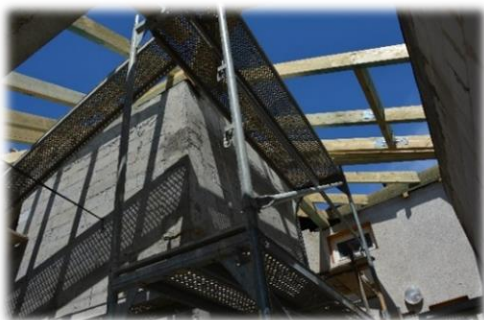
Modernizacja budynku mienia komunalnego w Pisarowcach (Ośrodek Zdrowia) zmiana pokrycia.

100.000,- zł

W ubiegłym roku zrealizowano zakres prac ziemnych i fundamentowych oraz postawiono ściany I piętra wraz płytą żelbetową, związane z dobudową klatki schodowej.

W bieżącym roku dokończono roboty murarskie i żelbetowe, wykonano konstrukcję dachu nad klatką schodową, pokrycie dachu nowej oraz istniejącej części budynku, dobudowano klatkę schodową, a także szyb, w którym w przyszłości zamontowana zostanie winda. W sierpniu br., w ramach ostatniego etapu robót wykonano stolarkę okienną i drzwiową.

Całkowita wartość robót na zadaniu wyniosła 106 216,88 zł brutto (99616,86+6600,02).

Przebudowa szkoły na mieszkania komunalne Liszna.

60.000,- zł

Rozpoczęto I etap prac związanych z przebudową oraz zmianą sposobu użytkowania części budynku szkoły podstawowej na cele mieszkalne wielorodzinne w m-ci Liszna. W ramach zadania wykonano prace budowlane związane z przygotowaniem jednego z mieszkań obejmujące m.in.: roboty murarskie, instalacje elektryczne. Wartość poniesionych nakładów 49 517,61 zł.

Zakup działek. 125.030,- zł Niebieszczany (nr działki 1543), Sanoczek (nr działki 190/5), Hłomcza (nr działki 348/4), Załuż (nr działki 126/2), Pisarowce (nr działki 242/1), Sanoczek (nr działki 139).

Zakup samochodu OSP Hłomcza. 125.000,- zł Za kwotę 149 990 zł brutto zakupiono używany lekki samochód ratowniczo-gaśniczy.

Modernizacja SP w Niebieszczanach – wymiana pokrycia dachowego. 120.000,- zł Początkiem października zakończono realizację zadania pn. „Wymiana pokrycia dachu na budynku szkoły podstawowej w miejscowości Niebieszczany”. Zakres wykonanych robót obejmował wymianę istniejącego pokrycia części budynku szkoły wraz z robotami towarzyszącymi, montaż nowego orywnowania i rur spustowych, wykonanie rusztu i podbitki okapów oraz wykonanie instalacji odgromowej. Koszt ogółem: 161 513,97 zł i w całości został pokryty z budżetu Gminy Sanok.

Budowa ogrodzenia SP w Niebieszczanach. 50.000,- zł Wykonano nowoczesne i bezpieczne ogrodzenie od strony drogi głównej oraz bramę wjazdową na teren szkoły. Ostateczny koszt inwestycji wyniósł 35000 zł i został w całości pokryty z budżetu Gminy Sanok.

DPS Raczkowa.

5.750.000,- zł

1. Zakończono roboty budowlane i użytkowano budynek. W ramach umowy na roboty budowlane z Wykonawcą wydatkowano kwotę 6 982 098,64 zł brutto (na podstawie kosztorysu powykonawczego) najprawdopodobniej całość w roku 2020-jedna z faktur z 31.12.2019r.
2. Dostawa, montaż wyposażenia kaplicy Domu Pomocy Społecznej w miejscowości Raczkowa. Wydatkowano kwotę 84094,57 zł brutto.
3. Podpisano umowę na zakup, dostawę wyposażenia gastronomicznego Domu Pomocy Społecznej w miejscowości Raczkowa. Wartość umowna 174782,71 zł brutto (faktura z dnia 30.12.2020r nie zapłacona w roku 2020).
4. Podpisano umowę na zakup, dostawę wyposażenia medycznego oraz rehabilitacyjnego Domu Pomocy Społecznej w miejscowości Raczkowa. Wartość umowna 297184,02 zł (nie płacono w roku 2020).
5. Podpisano umowę na dostawę wyposażenia meblowego na potrzeby Domu Pomocy Społecznej w miejscowości Raczkowa. Wartość umowna 174000,72 zł (nie płacono w roku 2020).
6. Podpisano umowę dostawę wyposażenia gospodarczego do Domu Pomocy Społecznej w miejscowości Raczkowa. Wartość umowna 101907,38 zł (nie płacono w roku 2020).
7. Podpisano umowę na dostawę wyposażenia rtv i agd do Domu Pomocy Społecznej w miejscowości Raczkowej. Wartość umowna 57000 zł (nie płacono w roku 2020).
8. Wykonanie robót uzupełniających na zadaniu -instalacja przyzywowa. Wartość umowna 57158,31 zł brutto (zapłacono w roku 2020).

Budowa kanalizacji sanitarnej w Niebieszczanach.

1.200.000,- zł

1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Niebieszczany (I etap)-wartość umowna 1 148 226,86 zł brutto.
2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Niebieszczany (II etap-realizacja 30.09.2021r.)- wartość umowna 1 448 817,00 zł brutto.
W roku 2020 wydatkowano kwotę 1 254 882,17 zł brutto.

Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Hłomcza.

800.000,- zł

W związku ze złożeniem wniosku o pożyczkę do WFOŚiGW zadanie poszerzono o wykonanie kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Łodzina i Dobra.

1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Hłomcza i Łodzina. Wartość umowna 3138960 zł. Termin realizacji 31.08.2022r.

2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Dobra. Wartość umowna 3294432 zł. Termin realizacji 31.08.2022r.

W roku 2020 wydatkowano kwotę 1001220,00 zł brutto (koszty dotyczą m. Hłomcza).

Opracowanie projektu kanalizacji sanitarnej w Stróżach Wielkich.	40.000,- zł	Zweryfikowano materiały w celu rozpoczęcia procedury związanej z wydawaniem decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Przewidywany termin uzyskania pozwolenia na budowę IV kwartał 2021r.
Budowa oświetlenia ulicznego w Tyrawie Solnej.	40.000,- zł	1. Budowa oświetlenia drogowego na działkach o nr ewid.113,121,122/1. Wartość zadania 10 676,40 zł. 2. Zlecono opracowanie projektu 3 odcinków oświetlenia W roku 2020 wydatkowano kwotę 20 235,60 zł (Ogółem wartość =33 726,00 zł).
Budowa oświetlenia ulicznego w Srogowie Górnym.	60.000,- zł	Opracowano dokumentację projektową na przyłącz do zaplecza boiska sportowego, oświetlenia boiska oraz oświetlenia drogowego. Wydatkowano kwotę 18 500,00 zł.
Budowa oświetlenia ulicznego w Wujkiem.		Zrealizowano następujące zadania: 1. Budowa oświetlenia drogowego na dz. o nr ewid. 3/2, 3/3, 4/2. Wydatkowano kwotę 9 738,66 zł. 2. Budowa oświetlenia drogowego na dz. o nr ewid. 86, 87/3, 95/4, 130/5. Wydatkowano kwotę 30 168,81 zł. 3. Budowa oświetlenia drogowego na dz. o nr ewid. 125/1, 125/3, 126. Wydatkowano kwotę 26 089,47 zł.

Budowa oświetlenia ulicznego w Płowcach.

40.000,- zł

Budowa oświetlenia drogowego od słupa nr 9/33/WO do słupa 16/33/WO oraz od słupa 1/33/WO do słupa 6/33/WO w m. Sanok - obręb Dąbrówka, obręb Posada. Wydatkowano kwotę 72 939,00 zł.

Budowa oświetlenia ulicznego w Pakoszówce.

Wykonano kolejny odcinek lamp drogowych typu LED w miejscowości Pakoszówka. W poprzednich latach wykonano oświetlenie wzdłuż nowobudowanego chodnika biegnącego przy drodze wojewódzkiej Domaradz-Sanok. Jest to kontynuacja budowy tego nowoczesnego oświetlenia przy gminnej drodze biegnącej w stronę Euroboiska w Pakoszówce do wysokości osiedla domów jednorodzinnych. Na realizację zamówienia wydatkowano kwotę 20910,00 zł.

Budowa oświetlenie ulicznego w Bykowcach.

40.000,- zł

Zlecono wykonanie projektu oświetlenia drogowego w miejscowości Bykowce ul. Łany. Kwota umowna 13530 zł brutto.

Budowa oświetlenia ulicznego w Prusieku.

80.000,- zł

1. Zlecono opracowanie projektu 3 odcinków oświetlenia. Wydatkowano kwotę 24 200,00 zł.
2. Wykonano jeden z odcinków oświetlenia za kwotę 95 472,60 zł brutto.

		3. Na wykonywanym ciągu zamontowano dodatkową lampę oświetlenia ulicznego za kwotę 6 150 zł brutto.
Realizacja projektów „Gmina Sanok bez smogu – wymiana kotłów c.o. i pieców”.	2 065 767,00,- zł	W 2020 roku zostały zawarte 4 umowy z Wykonawcami na realizację projektu.
Realizacja projektów „Gmina Sanok bez smogu – wymiana kotłów c.o. i pieców”.	142 089,60,- zł	Projekt został realizowany zgodnie z umową o dofinansowanie. Liczba gospodarstw domowych, które będą korzystać z efektów projektów zostały osiągnięte z zakładanym poziomem.
Modernizacja DL w Jurowcach (sala główna).	60.000,- zł	<p>W miesiącu grudniu rozpoczęto prace związane z remontem oraz modernizacją budynku.</p> <p>Powyższe zadanie objęte jest elementem wniosku o przyznanie pomocy pn. „Rozwój przestrzeni publicznej Gminy Sanok poprzez przywrócenie wartości użytkowej Wiejskiego Domu Kultury w Jurowcach” w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”.</p> <p>W zakresie prac przewidziano m.in. wykonanie robót remontowych sali wielofunkcyjnej polegających na:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rozbiórce boazerii drewnianej; — rozbiórce antresoli na konstrukcji stalowo-drewnianej wewnątrz pomieszczenia; remoncie posadzki (demontaż posadzki parkietowej, wymiana warstw podposadzkowych i wykonanie posadzki z klepki parkietowej); — remoncie powierzchni ścian (przetarcie, szpachlowanie, gruntowanie, malowanie); — częściowej wymianie i modernizacji instalacji elektrycznej; demontażu urządzeń gazowych grzewczych na sali; ponadto, w ramach zadania przewidziane jest wykonanie instalacji C.O. na potrzeby sali wraz montażem pompy ciepła. <p>Na obecnym etapie wykonano większość robót rozbiórkowych oraz część robót związanych z wykonaniem posadzki. Umowna wartość realizacji zadania wynosi 184 992, 27 zł, w tym udział środków zewnętrznych to 95 699, 00 zł. Zakończenie prac przewidywane jest na maj 2021 r. Na koniec roku w ramach umowy wydatkowano kwotę 20 002,83 zł. Ponadto wykonano remont łazienki.</p>

**Budowa ogrodzenia DL
w Kostarowcach.**

40.000,- zł Zakończono I etap prac związanych z budową ogrodzenia Wiejskiego Domu Kultury w Kostarowcach. W ramach zadania wykonano całość ogrodzenia od strony drogi powiatowej Czerteż-Strachocina oraz wzdłuż drogi gminnej. Łącznie zostało wykonane 150 mb ogrodzenia wraz z montażem dwóch bram wjazdowych. Wykonane prace przy zabezpieczeniu terenu domu ludowego w Kostarowcach, umożliwią mieszkańcom sołectwa i całej Gminy Sanok bezpieczne korzystanie z obiektu i dodatkowo zabezpieczą teren przed wejściem osób nieuprawnionych. Koszt ogrodzenia wyniósł 46 800 zł brutto.

**Rozbudowa DL w Łódzynie
(wyposażenie).**

20.000,- zł Za kwotę 21 475,80 zł zamontowano chłodnię dwukomorową w WDK Łódzina.

Modernizacja DL w Trepczy.

30.000,- zł

Wykonano roboty malarskie i towarzyszące w budynku WDK obejmujące pomieszczenia sali głównej oraz kuchni. Ogółem wydatkowano kwotę 31 573,29 zł brutto.

Przebudowa DL w Falejówce.

200.000,- zł

W Wiejskim Domu Kultury w Falejówce ruszyły prace związane z realizacją zadania pn. "Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa istniejącego budynku Wiejskiego Domu Kultury w miejscowości Falejówka".

W ramach zakresu robót wykonano roboty budowlane wykończeniowe, polegające na położeniu warstw podposadzkowych w pomieszczeniach i częściowym wykonaniu posadzek z płytek, odnowieniu (malowaniu) ścian oraz montażu stolarki drzwiowej wewnętrznej i zewnętrznej. Ponadto w zakresie planowych prac wykonano pewien zakres robót instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej, elektrycznej i centralnego ogrzewania.

Wartość poniesionych wydatków wyniosła 187376,11 zł brutto.

Budowa DL w Stróżach Małych.	177.000,- zł	Zakończenie zadania realizowanego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Dzięki uzyskanemu dofinansowaniu w wysokości blisko 0,5 mln złotych udało się zakończyć budowę obiektu i oddać obiekt do użytkowania. Tytuł projektu: „Utworzenie Multimedialnego Centrum Edukacyjno - Kulturalnego wraz z wyposażeniem na bazie Wiejskiego Domu Kultury Stróżach Małych”.
		
Opracowanie dokumentacji przebudowy dworku w Falejówce.	50.000,- zł	Opracowano dokumentację projektową na rozbudowę, przebudowę i zmianę sposobu użytkowania budynku dworskiego na potrzeby Gminnego Centrum Kultury w miejscowości Falejówka. Na w/w cel wydatkowano kwotę 50.000,- zł.
Ogółem	15.174.000,-zł	

ŁAD PRZESTRZENNY

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Na terenie gminy obowiązuje „**Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sanok**” uchwalone uchwałą Nr XXXV/227/98 Rady Gminy w Sanoku w dniu 16 czerwca 1998 roku, czternaście razy zmieniane uchwałami:

- 1) Nr XIV/86/2007 Rady Gminy Sanok z dnia 26 października 2007 r. (w miejscowości Bykowce);

- 2) Nr XLV/338/2010 Rady Gminy Sanok z dnia 23 kwietnia 2010 r.
(w miejscowościach: Stróże Wielkie i Tyrawa Solna);
- 3) Uchwała Nr IV/15/2011 Rady Gminy Sanok z dnia 21 stycznia 2011 r.
(w miejscowości Pisarowce);
- 4) Uchwała Nr IX/66/2011 Rady Gminy Sanok z dnia 17 czerwca 2011 r.
(w miejscowości Strachocina - dotycząca gazociągu Strachocina-Pogórska Wola);
- 5) Uchwała Nr XI/86/2011 Rady Gminy Sanok z dnia 26 września 2011 r.
(w miejscowościach: Strachocina, Pakoszówka, Srogów Górny, Falejówka, Raczkowa, Mrzygłód, Tyrawa Solna - dotycząca gazociągu Strachocina-Hermanowice);
- 6) Uchwała Nr XVIII/140/2012 Rady Gminy Sanok z dnia 26 kwietnia 2012 r.
(w miejscowości Jurowce);
- 7) Uchwała Nr XXVI/225/13 Rady Gminy Sanok z dnia 25 stycznia 2013 r.
(w miejscowości Międzybrodzie);
- 8) Uchwała Nr XLII/341/2014 Rady Gminy Sanok z dnia 20 lutego 2014 r.
(w miejscowości Trepcza);
- 9) Uchwała Nr XLVI/378/2014 Rady Gminy Sanok z dnia 25 czerwca 2014 r.
(w miejscowości Załuż);
- 10) Uchwała Nr XLVIII/394/14 Rady Gminy Sanok z dnia 26 września 2014 r.
(w miejscowości Czerteż);
- 11) Uchwała Nr V/25/2015 Rady Gminy Sanok z dnia 10 marca 2015 r.
(w miejscowości Falejówka);
- 12) Uchwała Nr IX/59/2015 Rady Gminy Sanok z dnia 25 czerwca 2015 r.
(w miejscowości Dębna);
- 13) Uchwała Nr X/64/2015 Rady Gminy Sanok z dnia 20 sierpnia 2015 r.
(w miejscowości Strachocina – dotycząca magazynu gazu);
- 14) Uchwała Nr XII/91/2015 Rady Gminy Sanok z dnia 16 października 2015 r.
(w miejscowości Łodzina).

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym została wykonana ocena aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sanok i Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego obowiązujących w Gminie Sanok wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym w latach 2010-2018 /I- półrocze/ zatwierdzona Uchwałą Nr VIII/44/2019 Rady Gminy Sanok z dnia 30 kwietnia 2019r.

3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Liczba obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzonych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym oraz na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym to **289**, a ich łączna powierzchnia wynosi około 431 ha, co stanowi niecałe **2%** powierzchni całej gminy.

Liczba decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanych w 2020r. na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynosi:

- decyzji o warunkach zabudowy – **132**;
- decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego – 50.

Tabela 7. Liczba i rodzaj decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanych w gminie Sanok w 2020r.

Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzje o warunkach zabudowy					Łączna powierzchnia terenów dla których wydano decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu		Decyzje negatywne (odmowne)	
	ogółem	w tym dotyczące zabudowy				Decyzje o ustaleniu lok. inwest. CP	Decyzje o warunkach zabudowy	Decyzje o ustaleniu lok. inwest. CP	Decyzje o warunkach zabudowy
		mieszkaninowej wielorodzinnej	mieszkaninowej jednorodzinnej	usługowej	innej				
50	132	0	116	3	13	12,27	34,82	0	5

Ostatnia ocena aktualności MPZP na lata 2010-2018 /I- półrocze/ została zatwierdzona Uchwałą Nr VIII/44/2019 Rady Gminy Sanok z dnia 30 kwietnia 2019r. w sprawie aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sanok i Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego obowiązujących w Gminie Sanok.

ZASOBY MATERIALNE GMINY

4. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Sanok na lata 2017-2023.

Na terenie gminy obowiązuje „**Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Sanok na lata 2017-2023**” uchwalony uchwałą Nr XXXIX/327/2018 Rady Gminy w Sanoku w dniu 26 stycznia 2018 roku. W powyższym dokumencie, na podstawie zdiagnozowanych problemów występujących na obszarze rewitalizacji sformułowano wizję stanu obszaru jako planowany efekt oraz pożądaný stan rewitalizacji przy jednoczesnym osiągnięciu jej celów oraz odpowiadającym im kierunkom działań. Program precyzuje trzy cele główne. Każdemu celowi przyporządkowano cele szczegółowe.

Cel główny 1: Aktywna społeczność lokalna.

Cel szczegółowy 1.1 Rozwój kapitału ludzkiego

Cel szczegółowy 1.2 Wykorzystanie walorów gminy Sanok do pobudzania aktywności gospodarczej mieszkańców.

Cel główny 2: Przyjazna przestrzeń i infrastruktura

Cel szczegółowy 2.1 Rozwój infrastruktury rekreacyjnej

Cel szczegółowy 2.2 Rozwój infrastruktury sportowej

Cel szczegółowy 2.3 Zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni i obiektów

Cel główny 3: Lepsza jakość życia mieszkańców

Cel szczegółowy 3.1 Poprawa dostępności mieszkańców obszaru rewitalizacji do atrakcyjnej oferty usług społecznych.

Cel szczegółowy 3.2 Rozwój infrastruktury społecznej

Cel szczegółowy 3.3 Rozwój infrastruktury technicznej związanej z bezpieczeństwem i środowiskiem

Zakrojone na szeroką skalę uspołecznienie procesu powstawania Lokalnego Programu Rewitalizacji stworzyło wszystkim interesariuszom możliwość złożenia propozycji zadań, które ich zdaniem powinny być ujęte w przedmiotowym dokumencie. Niektóre z tych propozycji zostały zainicjowanych przez osoby i podmioty nie będące de facto jednostkami odpowiedzialnymi za realizację projektów. Jednak z uwagi na istotne dla rozwoju lokalnej społeczności znaczenie zyskały one aprobatę podmiotów właściwych do ich zgłoszenia. Tym samym mogły zostać umieszczone

w dokumencie a ich realizacja przyczyni się do osiągnięcia założonych celów. Wszystkie propozycje zadań zostały podzielone na dwie grupy: listę A i B.

Listę „A” tworzą podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Na liście podstawowej znalazły się najważniejsze zadania uwzględniające hierarchię potrzeb rewitalizacyjnych i realne możliwości interesariuszy odpowiedzialnych za przyszłą realizację projektów. Najważniejszym problemem, który może zostać rozwiązany w efekcie wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Sanok jest poprawa warunków funkcjonowania w lokalnej społeczności osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych z obszaru rewitalizacji.

Tabela 8. Podział podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze względu na stopień realizacji.

Lp.	Działania	Zgłaszający	Rok realizacji				
			2016	2017	2018	2019	2020
1.	Zajęcia terapeutyczne dla domu pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych, samotnych oraz w podeszłym wieku w miejscowości Raczkowa w gminie Sanok	Gmina Sanok/ Gmina Sanok	-	-	-	-	-
2.	Stworzenie Środowiskowego Domu Pomocy dla osób niepełnosprawnych, samotnych oraz w podeszłym wieku w miejscowości Raczkowa	Gmina Sanok/Gmina Sanok	Podpisanie umowy na opracowanie dokumentacji	Opracowanie dokumentacji i uzyskanie pozwoleń na realizację zadania	Przygotowanie do realizacji inwestycji/oczekiwania na podpisanie umowy o dofinansowanie	W trakcie realizacji	W trakcie realizacji
3.	Rewitalizacja zespołu dworsko-parkowego w Falejówce	Gmina Sanok/Gmina Sanok	-	-	Dokumentacja w trakcie opracowywania	Dokumentacja w trakcie opracowywania	Złożony wniosek o dofinansowanie
4.	Remont budynku nr 114 w Mrzygłodzie – świetlica pobytu dziennego osób starszych	Gmina Sanok (nieruchomość przekazana w użyczenie Lokalnej Grupie Działania Dolina Sanu w celu realizacji projektu „Pracowania Ginących Zawodów” w ramach PROW)	-	-	Opracowanie dokumentacji/ Podpisanie przez LGD Dolina Sanu umowy	Realizacja / złożenie sprawozdania końcowego	Zakończenie realizacji zadania
5.	Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Gmina Sanok (realizacja poprzez JST – GOPS)	Zadania realizowane poprzez GOPS	Zadania realizowane poprzez GOPS	Zadania realizowane poprzez GOPS	Zadania realizowane poprzez GOPS	Zadania realizowane poprzez GOPS

5. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na lata 2021 – 2025 oraz zasady polityki czynszowej zawarte są w Uchwale Rady Gminy w Sanoku Nr XXVI/186/2020 z dnia 29 września 2020r. oraz została podjęta Uchwała Nr XXVI/185/2020 Rady Gminy w Sanoku

z dnia 29 września 2020r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Sanok.

Na koniec 2020r. na terenie gminy Sanok znajdowało się 27 mieszkań komunalnych, brak lokali zamiennych. Stan techniczny lokali jest zróżnicowany, zdecydowana większość budynków wymaga prac remontowo – modernizacyjnych, tj.: remontu pokryć dachowych, remontu elewacji, odwodnienia, izolacji ścian, remontu instalacji wewnętrznych. W większości budynków została wymieniona stolarka okienna i drzwiowa. W najbliższym czasie planowana jest przebudowa dachu na budynku „agronómówki” w Mrzygłodzie. Rozpoczęta została przebudowa istniejącej szkoły w Lisznej na mieszkania komunalne. W następnych latach planuje się zbywanie lokali mieszkalnych.

6. Program opieki nad zabytkami Gminy Sanok na lata 2019-2022.

Przedmiotem Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Sanok opracowanego na lata 2019-2022 i przyjętego Uchwałą Rady Gminy Nr XIII/97/2019 w dniu 24 października 2019r. (dalej zwanego Programem) jest Gmina Sanok, jako jednostka administracyjna. Gminny program opieki nad zabytkami nie jest aktem prawa miejscowego, natomiast stanowi dokument uzupełniający dotychczas przyjęte akty prawa miejscowego, uwzględniając zadania z zakresu opieki nad zabytkami. Określa sposób ich realizacji poprzez stosowne działania. Wskazane w programie zadania ukierunkowane są na poprawę stanu zabytków, ich rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Głównym beneficjentem realizacji programu jest lokalna społeczność, która bezpośrednio powinna odczuć efekty jego wdrażania. Obecnie w Gminnej Ewidencji Zabytków stanowiącej załącznik do Programu ujętych jest 178 obiektów. Ponadto prowadzony jest wykaz stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na obszarze gminy Sanok, obecnie obejmuje on 615 pozycji.

Warto dodać, że na obszarze gminy podtrzymywana i promowana jest kultura i tradycja lat minionych tego regionu. Aktywnie działają tutaj zespoły ludowe „Kamraty”, „Lisznianie”, „Zgoda”, „Pakoszowianie”, „Lawenda” oraz zespół obrzędowy „Strachoczanie”, który wykorzystuje w swoich realizacjach tradycyjną gwarę ludową.

W ramach realizacji Programu opieki nad zabytkami Gminy Sanok, w 2020 r. przekazano środki finansowe na renowacje / modernizacje / konserwacje / remonty następujących obiektów.

Tabela 9. Dotacje udzielone przez Gminę Sanok w ramach Programu opieki nad zabytkami.

Lp.	Działania inwestycyjne	Miejscowość	Obiekt	Kwota kosztorysowa	Kwota przyznana	Zakres prac
1.	Parafia Rzymskokatolickiej pw. Rozesłania Apostołów w Mrzygłodzie , 38-503 Mrzygłód 93	Mrzygłód	Zespół kościelny	47 950,00 zł	10 000,00 zł	Wykonanie remontu przy kościele parafialnym w Mrzygłodzie.

ŚRODOWISKO.

7. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Sanok.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest dokumentem polityki ekologicznej, wyznaczającym kierunki działań zmierzające do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno – energetycznego, tj.

redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zwiększenia efektywności energetycznej oraz poprawy jakości powietrza, a także zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sanok został przyjęty w styczniu 2016 roku i od daty przyjęcia został dwukrotnie aktualizowany. PGN oraz jego aktualizacje uzyskały pozytywne opinie Zespołu Doradców Energetycznych WFOŚiGW w Rzeszowie.

Z zadań przewidzianych do realizacji w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej w 2020 roku wykonano poniżej wymienione:

1. Modernizacja dróg gminnych – budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Gminy na odcinkach do 1 km – działania wykonywane w ramach zadań własnych remonty i modernizacje dróg gminnych.
2. Dowożenie uczniów do szkół – realizacja zadań z ustawy o systemie oświaty.
3. Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie szkodliwości spalania odpadów oraz węgla o słabej kaloryczności w przydomowych kotłowniach – konkurs „Listy dla Ziemi”.
4. Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartej przestrzeni (bieżące interwencje na zgłoszenie).
5. Likwidacja źródeł spalania paliw o niskiej jakości poprzez realizację projektu – „*Gmina Sanok bez smogu – wymiana kotłów c.o. i pieców*”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III – Czysta Energia, Działanie 3.3 – Poprawa jakości powietrza, Poddziałanie 3.3.2 Redukcja emisji. W ramach projektu wymieniono 6 kotłów opalanych węglem na ekologiczne kotły na ekogroszek spełniające warunki 5 klasy spalania i eco-desing z automatycznym zasobnikiem. Na zadanie wydatkowano 141.782,- zł przy czym dotacja wyniosła 108.647,- zł natomiast środki finansowe poniesione przez mieszkańców wyniosły 33.135,- zł.

8. Program Ochrony Środowiska dla gminy Sanok na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022.

„Program Ochrony Środowiska dla gminy Sanok na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022”, przyjęty Uchwałą Nr XVII/144/2016 Rady Gminy Sanok z dnia 26.02.2016r., obejmował cele i zadania środowiskowe, odnoszące się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów.

GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

1. Charakterystyka systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Sanok.

Zadania i obowiązki gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi określa ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Ustawa zobowiązuje radę gminy do ustanawiania przepisów miejscowych, w zakresie regulaminu czystości i porządku w gminach, szczegółowego, szczegółowych warunków i zakresu świadczenia usług gospodarowania odpadami w zamian za opłatę, wysokość stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, sposoby i częstotliwości pobierania opłat, a także upoważniania do podejmowania uchwał fakultatywnych w zakresie objęcia właścicieli nieruchomości

niezamieszkałych systemem odbierania odpadów komunalnych, ustanowienia pobierania opłaty w drodze inkaso. W 2020 roku weszły w życie kolejne wymagania dotyczące zasad gospodarowania odpadami komunalnymi. Konieczna była zmiana regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sanok, zakresu świadczenia usług w zamian za opłatę, oraz sposób naliczania opłat. Wszyscy mieszkańcy zostali zobowiązani do segregacji odpadów, wprowadzono obowiązek segregacji bioodpadów, możliwość korzystania z kompostownika w zamian za niższą opłatę.

W 2020 roku system gospodarki odpadami komunalnymi regulowały następujące uchwały:

- 1) w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne Nr XXIV/205/2012 z dnia 29 listopada 2012 r.
- 2) w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Sanok Nr XVIII/135/2020 z dnia 28 stycznia 2020 r.;
- 3) w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów Nr XVIII/136/2020 z dnia 28 stycznia 2020 r.;
- 4) w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności Nr XV/114/19 z dnia 4 grudnia 2019 r. ze zmianami z dnia 30 grudnia 2019 r. Nr XVI/125/19;
- 5) w sprawie zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Nr XV/115/19 z dnia 4 grudnia 2019 r.;
- 6) w sprawie określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe przez część roku Nr XV/116/19 z dnia 4 grudnia 2019 r.
- 7) w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi XV/117/2019 z dnia 4 grudnia 2019 r. ze zmianami z dnia 30 grudnia 2019 r. Nr XVI/124/19;
- 8) w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Nr XII/96/2015 z dnia 25 listopada 2015 r. ze zmianą z dnia 14 listopada 2016 r. Nr XXV/209/16;
- 9) w sprawie poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso Nr XIX/147/2020 z dnia 5 lutego 2020 r.

W Gminie Sanok systemem gospodarki odpadami komunalnymi objęci zostali właściciele nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych.

Odpady odbierane są w podziale na frakcje w workach odpowiednich kolorów:

- 1) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne;
- 2) bioodpady – kolor brązowy;
- 3) papier i tektura – kolor niebieski;
- 4) zmieszane odpady opakowaniowe (tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, opakowania z metali) – kolor żółty;
- 5) opakowania ze szkła – kolor zielony;
- 6) popioły – kolor szary.

Mieszkańcy wyposażeni są w worki do zbierania odpadów segregowanych o odpowiednich kolorach, z wyjątkiem worków na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, w które muszą wyposażać się sami.

W okresie letnim od maja do września na terenach, na których znajduje się duża ilość nieruchomości rekreacyjnych, udostępniane są pojemniki na odpady zarówno zmieszane jak i selektywne. Jeden raz w roku przeprowadzane są zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego.

Mieszkańcy mają do dyspozycji dwa punkty selektywnej zbiórki odpadów:

- 1) Punkt Zbiórki Odpadów Segregowanych w Sanoku ul. Jana Pawła II 56 prowadzony przez Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o w Sanoku (punkt udostępniany mieszkańcom Gminy Sanok na podstawie porozumienia międzygminnego) czynny od wtorku do piątku od 9 do 17 oraz w soboty od 8 do 16.
- 2) Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pisarowcach, Pisarowce 235, prowadzony przez Gminę Sanok, czynny w środy od 13 do 17 oraz w soboty od 9 do 13.

Stawki opłaty za odpady komunalne w roku 2020 kształtowały się następująco:

1. Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy wynosiła **21 zł** miesięcznie od mieszkańca w I kwartale oraz od II kwartału **22 zł** miesięcznie od mieszkańca.
2. Stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a właściciele nie dopełnili obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny dwukrotność stawki podstawowej czyli **42 zł** od mieszkańca w I kwartale oraz **44 zł** od mieszkańca począwszy od II kwartału. Opłatę podwyższoną nakłada się na właścicieli nieruchomości za miesiąc, w którym stwierdzono, że odpady nie są zbierane w sposób selektywny.
3. Miesięczna stawka opłaty za pojemnik lub worek dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, wynosiła:

1) pojemnik 120 l	- 5,90 zł
2) pojemnik 240 l	- 11,70 zł
3) pojemnik 1100 l	- 54,00 zł
4) worek 60 l	- 4,00 zł
5) worek 80 l	- 5,00 zł
6) worek 120 l	- 7,40 zł
4. Miesięczna stawka opłaty podwyższonej za pojemnik lub worek dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, w przypadku nie wypełniania obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny wynosiła:

1) pojemnik 120 l	- 11,80 zł
2) pojemnik 240 l	- 23,40 zł
3) pojemnik 1100 l	- 108,00 zł
4) worek 60 l	- 8,00 zł
5) worek 80 l	- 10,00 zł
6) worek 120 l	- 14,80 zł
5. Ryczałtowa roczna opłata od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe przez część roku wynosiła

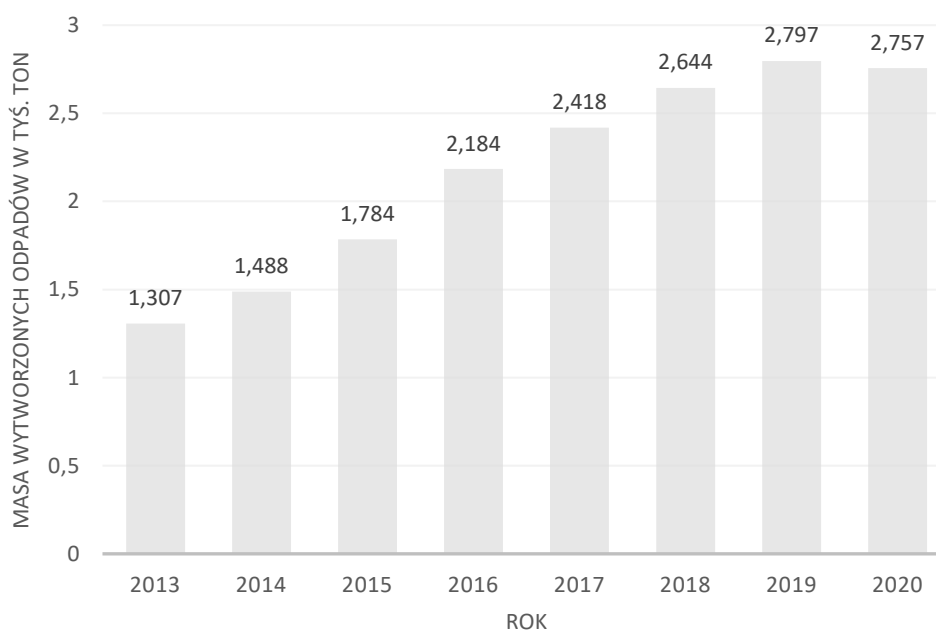
- 1) dla właścicieli nieruchomości którzy segregują odpady – 120 zł
- 2) podwyższona dla właścicieli nieruchomości, którzy nie wypełnili obowiązku segregacji odpadów – 240 zł.

2. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2020 na terenie województwa podkarpackiego wytworzono 242 kg/mieszkańca/rok odpadów komunalnych.

W roku 2020 odebrano od mieszkańców Gminy Sanok 2756,887 Mg odpadów komunalnych. (dla porównania w poprzednich latach zebrano: w 2019 – 2796,572 Mg; 2018 – 2643,92 Mg; 2017 – 2418,091 Mg; w 2016 – 2184,233 Mg; w 2015 – 1783,5 Mg; w 2014 – 1487,9 Mg; w 2013 – 1306,96 Mg.) Przyjmując, że na terenie Gminy Sanok wytwarza odpady 14315 mieszkańców (zgodnie z deklaracjami), nagromadzenie odpadów na mieszkańca za rok 2020 wynosiło 193 kg. W stosunku do wytworzonych w województwie podkarpackim, ilość odpadów zebranych od mieszkańców Gminy Sanok, była mniejsza od średniej ilości w województwie o 49 kg.

Wykres 1. Masa zabranych odpadów w latach.

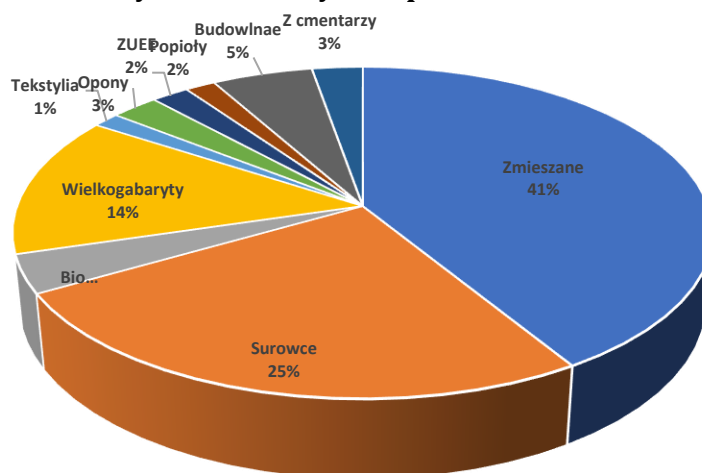
Od mieszkańców odebrano 2123,98 Mg odpadów komunalnych w tym:

- zmieszanych odpadów komunalnych 1 136,94 Mg
- bioodpadów 32,71 Mg
- selektywnie zebranych odpadów tworzywa sztucznego, metalu szkła, papieru 682,08 Mg
- zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych 20,81 Mg
- odpadów wielkogabarytowych 112,94 Mg
- zużytych opon 9,18 Mg
- odpadów z cmentarzy 75,14 Mg
- popiołów 39,74 Mg
- odpadów budowlanych 14,44 Mg

W gminnych punktach selektywnej zbiórki odpadów zebrano łącznie 632,907 Mg odpadów, w tym:

- selektywnie zebranych odpadów tworzywa sztucznego, metalu, szkła, papieru 19,00 Mg
- zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych 35,333 Mg
- odpadów wielkogabarytowych 267,12 Mg
- zużytych opon 61,34 Mg
- odpadów budowlanych 134,774 Mg
- zielone 69,88 Mg
- opakowań po materiałach niebezpiecznych 0,325 Mg
- tekstylia 39,99 Mg
- popioły 5,14 Mg
- baterie 0,005 Mg

Wykres 2. Struktura zebranych i odebranych odpadów w 2020 roku.

W 2020 roku do końca września zmieszane odpady komunalne były przekazywane do zagospodarowania do instalacji komunalnej w Tarnobrzegu FCC Sp. z o.o., wybranej w ramach przetargu nieograniczonego. Odpady zielone przekazywane były do kompostowni KOMVITA w Leżajsku, z którą zawarto umowę.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne

Łącznie w 2020 r. zebrano 1136,94 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Miesięcznie na terenie gminy zbieranych było średnio 122,127 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, tj. o 27,382 Mg mniej w stosunku do roku poprzedniego. Po raz pierwszy od objęcia przez gminy systemu gospodarki odpadami komunalnymi, czyli od 2013 roku zaobserwowano spadek ilości wytwarzanych odpadów zmieszanych.

Odpady zielone

Odpady zielone z terenu gminy zbierane są w gminnych punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych:

- 1) Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych w Sanoku prowadzonym przez operatora - Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Sanoku,
- 2) Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pisarowcach prowadzonym przez Gminę Sanok.

Zebrane w punktach odpady zielone przekazywane były do ciepłowni w Krośnie (gałęzie i drewno), a także do kompostowni KOMWITA w Leżajsku (trawa, liście i drobne gałęzie).

Zgodnie z art. 6d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Wójt udzieliła zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów przedsiębiorcy wpisanemu do rejestru podmiotów wykonujących działalność regulowaną - TRANSPRZĘT sp. z o.o. sp. komandytowa. Odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości w 2020 roku odbywał się na podstawie umowy Nr 618/ROS/79/2019 z dnia 31 grudnia 2020 r.

3. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycie i odzysku niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz poziom ograniczenie składowanych odpadów ulegających biodegradacji.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są zobowiązane do osiągnięcia w 2020 roku:

- 1) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w stosunku do masy odpadów wytworzonych w wysokości co najmniej **70%**;
- 2) poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. w wysokości nie więcej niż **35%**;
- 3) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali tworzyw sztucznych i szkła w stosunku do masy odpadów wytworzonych w wysokości co najmniej **50 %**.

W 2020 osiągnięto wymagane poziomy w zakresie innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych - osiągnięty został poziom **89,92 %** oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji do składowania - do składowania nie przekazano odpadów ulegających biodegradacji (poziom **0%**).

Nie osiągnięto natomiast wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali tworzyw sztucznych i szkła został. Uzyskany przez gminę poziom wyniósł **39,81 %**.

4. Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zestawienie kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, wykonano na podstawie zestawienia wydatków budżetowych poniesionych w roku 2020.

Zgodnie z art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020, poz. 1439 ze zm.) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywane są koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. W ramach umowy na odbieranie odpadów komunalnych przedsiębiorca wyposaża mieszkańców w worki do selektywnego zbierania odpadów. Usługa ta wliczona jest w system gospodarki odpadami.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (usuwanie dzikich wysypisk). W roku 2020 z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywane były wyłącznie wydatki związane z gospodarką odpadami komunalnymi wymienione w ustawie Wydatki na usuwanie dzikich wysypisk ponoszono ze środków budżetowych nie pochodzących z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Łącznie wydatki na system gospodarki odpadami w 2020 r. wyniosły 2.982.149,98 zł.

Tabela 10. Wykaz poniesionych kosztów na gospodarkę odpadami.

Lp.	Opis zadania	Kwota wydatkowana
1.	Odbiór i transport odpadów zmieszanych oraz odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów wraz z kosztami odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania.	1.633.072 zł
2.	Zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych w regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych	663.266 zł
3.	Opłata za Gminny Punkt Zbiórki Odpadów w Sanoku (zbieranie i zagospodarowanie, w tym odzysk i recykling)	218.690 zł
4.	Utrzymanie i obsługa Gminnego Punktu Selekttywnej Zbiórki Odpadów w Pisarowcach	225.569 zł
5.	Koszty obsługi administracyjnej	241.555 zł
7.	Edukacja ekologiczna (edukacja ekologiczna została zrealizowana ze środków budżetowych)	0 zł
	Razem wydatki	2.982.152 zł
	Wpływy	3.256.217 zł
	Bilans	+ 274.065 zł

Łącznie wydatki poniesione od 1.01.2020 r. do 31.12.2020 r. na system gospodarki odpadami wyniosły 2.982.152 zł. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami w roku 2020 wyniosły 3.256.217 zł. Wpływy z opłat pokryły wydatki na gospodarkę odpadami komunalnymi oraz zanotowano nadwyżkę, która może być wykorzystana w przyszłym roku na system gospodarki odpadami lub wydatkowana na dodatkowe zadania wskazane w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Z uwagi na deficyt z roku 2019, w 2020 roku podwyższono opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych, z 12 zł na 21 zł w I kwartale oraz 22 zł od II kwartału. Stawkę opłaty podwyższonej ustalono jako dwukrotność opłaty. Właściciele nieruchomości, którzy nie segregują odpadów ponosili opłatę w wysokości 23 złotych od osoby.

5. Likwidacja dzikich wysypisk.

W 2020 roku zlikwidowano 3 dzikie wysypiska w miejscowości Stróże Małe, Załuż i Liszna. Łącznie usunięto 3,92 Mg odpadów, za kwotę 6.071,98 zł. Likwidacja dzikich wysypisk finansowana była ze środków budżetowych, zgodnie z zasadą, że właścicielem odpadów jest właściciel terenu, na którym one się znajdują.

Tabela 11. Wykaz zlikwidowanych w 2020 r. dzikich wysypisk.

Lp.	Miesiąc	Miejscowość	Rodzaj odpadów	Masa [Mg]	Kwota wydatkowana na usunięcie
			Razem		
1	maj	Liszna	Odpady wielkogabarytowe	1,06	1282,18 zł

2	grudzień	Załuż	Odpady wielkogabarytowe	0,36	469,80 zł
3	grudzień	Stróże Małe	Odpady komunalne, rozbiórkowe i budowlane	2,50	4320,00 zł

Ochrona i pielęgnacji terenów zieleni.

1. Utrzymanie terenów zieleni.

W ramach bieżącego utrzymania zieleni prowadzone są wycinki drzew (zagrożających bezpieczeństwu, obumarłych, uszkodzonych oraz kolidujących z realizowanymi inwestycjami), pielęgnacje oraz nowe nasadzenia.

W ramach pielęgnacji zieleni koszono parki wpisane do rejestru zabytków: park w Pisarowcach, park w Kostarowcach oraz park w Falejówce oraz od roku 2020 park w Markowcach.

Aby podnieść walory estetyczne i krajobrazowe preferowane są do sadzenia drzewa liściaste rodzimych gatunków: lipy, klony, jarzęby, dęby.

Na prace w zieleni wydatkowano:

- 1) wycinki – 22.951,- zł
- 2) pielęgnacje – 26.304,- zł, w tym:
  - pielęgnacja pomników przyrody – 10.962,- zł
  - pielęgnacja Alei Kasztanowej w Strachocinie – 11.340,- zł
- 3) nasadzenia – 10.120,- zł
- 4) koszenia parków – 22.951,- zł

W ramach utrzymania zieleni, w przypadku drzew starych, objętych ochroną zarówno przyrodniczą jak i konserwatorską lub mających szczególne walory przyrodnicze czy krajobrazowe, wykonywane były dokumentacje dendrologiczne.

W 2020 roku przeprowadzono II etap rewitalizacji parku w Markowcach obejmujący wykonanie alejek parkowych, wykonanie altany, przygotowanie i montaż tablic edukacyjnych, montaż ławek i koszy na śmieci, montaż ławek multimedialnych oraz nasadzenia drzew i krzewów. Prace zostały wykonane w ramach projektu: *Rewitalizacja i zagospodarowanie zabytkowego parku w Markowcach w Gminie Sanok* realizowanego w ramach Programu Rozwoju obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, działanie „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej”. Koszt II etapu rewitalizacji parku wyniósł : 231.043,34 zł.

2. Pomniki przyrody ożywionej – drzewa.

Pomniki przyrody to jedna z form ochrony indywidualnej, której podlegają pojedyncze twory przyrody ożywionej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej czy też krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je spośród innych. W 2020 roku nie ustanowiono nowych pomników przyrody, wykonywano natomiast prace pielęgnacyjne w obrębie sześciu istniejących.

Działania ekologiczno- edukacyjne.

Rok 2020 był trudnym rokiem do realizacji działań edukacyjnych z uwagi na stan zagrożenia epidemiologicznego i ograniczenie z tym związane. W ramach edukacyjnych działań ekologicznych w 2020 roku przeprowadzono dwa konkursy dla dzieci z terenu Gminy Sanok.

1. *Listy dla ziemi* to konkurs realizowany w ramach współpracy z Fundacją Ekologiczną Arka, która przygotowała materiały edukacyjne, plakaty oraz papier z recyklingu do pisania listów. Tematem przewodnim była ochrona powietrza i segregacja odpadów. Zakupiono nagrody dla zwycięzców na kwotę 602,37 zł.

2. Działanie edukacyjne wpływające na podniesienie poziomu recyklingu odpadów z papieru i tektury to zbiórka makulatury realizowana przez szkoły z terenu Gminy Sanok. Łącznie zebrano 5,320 Mg makulatury. Wszystkie szkoły nagrodzono. Nagrody akcesoria do komputerów na kwotę 2.000,00 zł ufundowała Firma TRANSPRZĘT Sp. z o.o. sp.k. Gmina wydatkowała 100,00 zł

Łącznie na działania konkursowe w zakresie edukacji ekologicznej przeznaczono kwotę 702,37 zł.

Działania administracyjne i w zakresie ochrony środowiska.

1. Administracyjny nadzór nad terenami zieleni.

Na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 2004 r. o ochronie przyrody Wójt wydaje zezwolenia na usuwanie drzew dla osób prawnych oraz innych podmiotów w przypadku usuwania drzew związanych w prowadzeniem działalności gospodarczej, przyjmuje zgłoszenia od osób fizycznych dotyczące zamiaru usuwania drzew oraz wystąpienia złomów i wywrotów.

W 2020 r. wydano 38 decyzji na usuwanie drzew podmiotom prawnym. Przyjęto 283 zgłoszeń osób fizycznych dotyczących zamiaru usuwania drzew oraz wystąpienia złomów i wywrotów oraz przeprowadzono oględziny potwierdzone protokołami.

2. Oceny oddziaływania na środowisko.

Do kompetencji Wójta należy prowadzenie postępowań w zakresie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839). W 2020 roku wydane zostały 3 decyzje środowiskowe.

3. Usuwanie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania.

W analizowanym okresie podejmowane były działania wynikające z art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, czyli nakazaniu posiadaczowi odpadów usunięcia ich z miejsc do tego nieprzeznaczonych, zgodnie z kompetencjami przyznanymi wójtom.

W roku 2020 interweniowano w ośmiu przypadkach składowania odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych. W pięciu przypadkach odpady zostały usunięte po pierwszej kontroli, a w trzech przypadkach wydano decyzje nakazujące usunięcie odpadów. Wszystkie decyzje zostały wykonane.

POLITYKA SPOŁECZNA

9. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sanok na lata 2019-2025.

Projekt Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sanok w latach 2019 – 2025 w 2020 r. podano konsultacji pracownikom PWSZ z zakresu ekonomii i polityki społecznej. Ze względu na okres pandemii konsultacje dobiegły końca w marcu 2021 r.

Celem głównym Gminnej Strategii jest dążenie do poprawy standardu życia, zapewnienia warunków sprzyjających osobistemu rozwojowi, wzrostu produktywnego zatrudnienia oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców gminy Sanok. Poniżej wymieniono cele strategiczne związane stricte z pomocą społeczną do realizacji na lata 2019-2025
Cel strategiczny 1 w obszarze demografii i zatrudnienia: Tworzenie warunków polepszenia zatrudnienia, rozwoju zawodowego i propagowanie zatrudnienia w regionie.

Kierunki działań :

- Praca socjalna z rodzinami dotkniętymi bezrobociem w celu zwiększenia szans na zatrudnienie i utrzymanie pracy zawodowej.
- Kontrakt socjalny jako umowa z klientem określająca cele i zadania oraz zakres pracownika socjalnego, monitorowanie i wspomaganie osoby bezrobotnej.
- Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną i zawodową osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.
- Podejmowanie współpracy z PUP w Sanoku w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach, organizacji robót publicznych, prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego.
- Współpraca z agencjami zatrudnienia i firmami szkoleniowymi w celu dokształcania mieszkańców (w tym w ramach środków z UE)
- Wspieranie podmiotów ekonomii społecznej, i organizacji pozarządowych;
- Wspieranie przedsiębiorczości i kreatywności, programów z zakresu aktywizacji osób bezrobotnych w tym 20+ i 55+
- Promowanie Gminy jako miejsca przychylnego inwestorom
- Promowanie patriotyzmu lokalnego w zakresie inwestycji

Cel strategiczny 1 w obszarze edukacji: Podniesienie jakości kształcenia

Kierunki działań:

- Stały kontakt z dyrektorami szkół w celu uzgodnienia kalendarza imprez w regionie
- Wprowadzenie systemów motywacyjnych, angażujących nauczycieli w działania Gminy
- Stworzenie programu współpracy międzypokoleniowej w celu zachowania tradycji kultury regionu
- Stałe informowanie szkół o ciekawych ofertach szkoleniowych również z zachowań behawioralnych
- Pomoc i wsparcie finansowe dla najlepszych nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego
- Wsparcie psychologiczne dla nauczycieli w celu zapobiegania wypaleniu zawodowemu
- Promowanie szkolnictwa lokalnego jako placówek o wysokiej jakości kształcenia
- Zaangażowanie dyrektorów szkół w kreowanie pozytywnego wizerunku
- Włączenie szkół w działania public relations Gminy

- Podjęcie działań promujących uruchomienie własnej działalności w zakresie żłobków i przedszkoli
- Podjęcie próby uruchomienia żłobka lub przedszkola na podstawie partnerstwa publiczno-prywatnego
- Współpraca w organizacjami pozarządowymi w zakresie tworzenia klubów dziecięcych.

Cel Strategiczny 1 w obszarze ochrony zdrowia: Podniesienie dostępności do usług medycznych w Gminie

Kierunki działań:

- profilaktyczne badania przeciwdziałania gruźlicy,
- badania mammograficzne dla kobiet,
- badania przesiewowe zapobiegające chorobom nowotworowym
- profilaktyczne badania we krwi dla młodzieży ze szkół gimnazjalnych,
- program profilaktyki stomatologicznej dla dzieci o wysokim zagrożeniu próchnicą zębów,
- program pomocy dla ludzi chorych na choroby nowotworowe i ich rodzin w ramach paliatywnej opieki domowej
- program zapobiegania i eliminowania wad postawy i skrzywień bocznych kręgosłupa u dzieci.

Cel strategiczny 1 w obszarze polityki społecznej i pracy socjalnej: Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie

Kierunki działań:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków
- Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego
- Zintensyfikowanie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie uzależnień w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.
- Tworzenie grup wsparcia, klubów abstynentów dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym psychologicznego i prawnego.
- Zintensyfikowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi
- działającymi na rzecz dotkniętych przemocy w rodzinie.
- Praca socjalna z osobami i rodzinami dotkniętymi problemami uzależnienia i przemocy w rodzinie, udzielanie pomocy interwencyjnej w celu zapewnienia bezpieczeństwa, powstrzymanie kryzysu i przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny 2 w obszarze polityki społecznej i pracy socjalnej: Wspieranie osób starszych i ubogich w celu poprawy jakości ich życia

Kierunki działań:

- Wsparcie osób ubogich pracą socjalną, np. poprzez zawieranie kontraktów socjalnych.
- Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi.
- Promowanie wśród osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego aktywnych postaw oraz tzw. pomocy sąsiedzkiej.
- Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.
- Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz osób starszych i ubogich.

- Integracja międzypokoleniowa osób starszych i ubogich, poprzez organizacje wspólnie spędzanego czasu wolnego.
- Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich m.in. poprzez organizowanie dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, umożliwienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- Tworzenie i utrzymanie Klubu Seniora.
- Praca socjalna w celu zapewnienia kontaktów z placówkami opieki zdrowotnej, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej.
- Zapewnienie odpowiednich form opieki osobom wymagającym pomocy: pomoc usługowa, ekonomiczna, praca socjalna.

Cel strategiczny 3 w obszarze polityki społecznej i pracy socjalnej: Wspieranie osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych w środowisku zamieszkania oraz zwiększenie ich udziału w życiu społecznym

Kierunki działań:

- Rozszerzanie współpracy z organizacjami pozarządowymi
- działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych
- Podnoszenie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych
- Prowadzenie pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi,
- Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej osobom niepełnosprawnym.
- Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do informacji i przysługujących im prawach i uprawnieniach m.in. poprzez wykorzystanie sieci Internet.
- Przeciwdziałanie izolacji osób niepełnosprawnych, ich rodziców czy opiekunów m.in. poprzez podejmowanie inicjatyw umożliwiających ich integrację z całą społecznością gminy.
- Poradnictwo w zakresie ustalania stopnia niepełnosprawności, rodzajów ulg, uprawnień i możliwości dofinansowania przysługujących osobom niepełnosprawnym.
- Podejmowanie współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sanoku, Powiatowym Urzędem Pracy oraz Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych m.in. przy likwidacji barier i poszerzeniu oferty rehabilitacyjnej i dostępności sprzętu rehabilitacyjnego.
- Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby niepełnosprawne w codziennym życiu.
- Poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
- Rozszerzanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób chorych na określone jednostki chorobowe
- Zwiększenie dostępu osób chorych do informacji o możliwych formach wsparcia.
- Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby długotrwale chore w codziennym życiu

Cel strategiczny 3 w obszarze polityki społecznej i pracy socjalnej: Przeciwdziałanie dysfunkcjom opiekuńczo-wychowawczym w rodzinach wymagających profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu pojawiających się trudności, mających odzwierciedlenie w rozwoju dzieci i młodzieży

Kierunki działań:

- Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności

opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym.

- Pomoc materialna dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej realizowana przez GOPS,
- Tworzenie i utrzymywanie istniejących świetlic środowiskowych działających w poszczególnych miejscowościach, oferujących całodzienną pomoc dzieciom z rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi,
- Systematyczna współpraca z istniejącymi w powiecie sanockim jednostkami zapewniającymi całodobową opiekę dzieciom i młodzieży oraz z wymiarem sprawiedliwości właściwym ze względu na położenie gminy, w szczególności z sądem rodzinnym i kuratorami sądowymi dla dzieci i młodzieży.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi promującymi rodzinne formy opieki zastępczej.
- Współuczestnictwo w kampaniach medialnych i informacyjnych organizowanych przez inne podmioty pomocy społecznej (PCPR, ROPS, inne).
- Systematyczne współdziałanie GOPS-u z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół, a w szczególności przeciwdziałanie pojawiającym się patologiom.
- Utworzenie grup wsparcia dla młodzieży z problemami społecznymi.
- Praca socjalna w celu wsparcia rodziny w przezwyciężeniu istniejących problemów czy zaniedbań, przeciwdziałanie demoralizacji i patologii w rodzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z ustaw:

- o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. tj. Dz.U. poz.1876 z 2020r.
- o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. tj. Dz.U. poz.821 z 2020r. ,
- o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z 11 lutego 2016r. tj. Dz.U.poz. 2407 z 2019r.
- o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. tj. Dz.U. poz.111 z 2020r.,
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007r. tj. Dz.U. poz. 808 z 2020r.
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów z dnia 4 kwietnia 2014 r. tj. Dz.U. poz. 1297 z 2020r.
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 9 lipca 2005r. tj. Dz.U. poz.218 z 2020r.
- o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014r. tj. Dz.U. poz.1348 z 2020r.
- o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. tj. Dz.U. poz. 1327 z 2020r.
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych tj. Dz.U. poz. 1398 z 2020r. ,
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” tj. Dz.U. poz. 1329 z 2020r.,
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2019r. zmieniającego Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” Dz.U. poz.1343 z 2019r.

W analizowanym 2020 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku udzielił pomocy w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej 800 rodzinom w których zamieszkuje 2 516 osób. Rodziny objęte pomocą to przede wszystkim:

- 9 osób bezdomnych;
- 297 rodzin dotkniętych ubóstwem;
- 70 rodzin, w których występuje potrzeba ochrony macierzyństwa;
- 29 rodzin, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym: 15 rodzin niepełnych i 2 rodziny wielodzietne

- 14 rodzin, w których występuje problem alkoholowy;
- 204 rodziny, w których występuje niepełnosprawność;
- 152 rodzin, w których występuje długotrwała lub ciężka choroba;
- 156 rodzin, w których występuje bezrobocie;
- 79 rodzin emerytów i rencistów.

W ramach realizacji świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wydano 989 decyzji administracyjnych. Udzielano świadczeń pieniężnych w następujących formach:

- zasiłków celowych – jednorazowe świadczenia przyznawane osobom i rodzinom z powodu trudnej sytuacji materialnej (ubóstwa) z przeznaczeniem na zakup leków, leczenie, zakup żywności, opału, opłacenia energii elektrycznej, poprawy warunków zamieszkania (w ramach drobnego remontu); pomocy udzielono 444 rodzinom na łączną sumę 967656 zł,
- zasiłków celowych specjalnych - jednorazowe świadczenia przyznawane osobom i rodzinom w szczególnie uzasadnionych przypadkach pomimo iż dochód osoby czy rodziny przekracza kryterium dochodowe rodziny z przeznaczeniem na zakup leków, leczenie, zakup żywności, opału, opłacenia energii elektrycznej, poprawy warunków zamieszkania (w ramach drobnego remontu); pomocy udzielono 7 rodzinom na łączną sumę 18285 zł.,
- zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego w 2020r. zrealizowano pomoc dla 2 rodzin o łącznej wartości 13 320 zł,
- zasiłków okresowych – świadczenia są przeznaczone dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w szczególności ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę, niepełnosprawność ; pomocy udzielono 157 rodzinom, wypłacono 1 023 świadczenia na kwotę łączną 429996 zł,
- zasiłków stałych – świadczenia dotyczą osób, które ze względu na niepełnosprawność lub podeszły wiek nie posiadają własnych środków finansowych, lub gdy ich dochód nie przekracza kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (tj. 701,00 zł.-), pod warunkiem, że ich dochód lub dochód rodziny, w której zamieszkują nie przekracza kryteriów zgodnych z ustawą o pomocy społecznej; w 2020 r. pomocy w takiej formie udzielono 101 rodzinom, wypłacając 1085 świadczeń na łączną kwotę 591379 zł,
- wynagrodzenia należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd – pomoc realizowana jest dla opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych, zrealizowane dla 2 osób na łączną kwotę 11952 zł.

Świadczenia niepieniężne to przede wszystkim:

- sprawienie pogrzebu – koszty sprawienia pogrzebu dla 2 osób w 2020 r. wyniosły łącznie 6615 zł.,
- zapewnienie schronienia – pomocy udzielono 9 osobom na łączną kwotę 98324 zł,
- posiłki – realizowane w ramach realizacji rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” ; w 2020 r. pomocy w formie posiłków udzielono 471 dzieciom, które uczęszczają do 1 przedszkola i 11 szkół podstawowych na terenie gminy Sanok, jak też do 4 przedszkoli i żłobków oraz 19 szkół podstawowych i ponadpodstawowych, których siedziba jest poza gminą Sanok na łączną sumę 102700 zł,
- usługi opiekuńcze – gmina Sanok w 2020 r. realizowała usługi opiekuńcze dla 29 osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych, nie radzących sobie z prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla 15 osób,
- odpłatność gminy za pobyt w Domach Pomocy Społecznej w 2020 r., dla 61 osób wyniosła 1530818 zł.

W 2020 r. pracownicy socjalni świadczyli pomoc w formie pracy socjalnej na rzecz 230 rodzin, w których zamieszkuje 678 osób. Udzielano również pomocy w ramach poradnictwa

specjalistycznego – prawnego, psychologicznego i rodzinnego na rzecz 140 rodzin zamieszkujących na terenie gminy Sanok.

W 2020r. Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej realizowali program rządowy pod nazwą „Wspieraj seniora”. Celem programu było dostarczanie zakupów: żywności, leków dla seniorów w okresie pandemii SARS-COV. Wsparcia udzielono 165 osobom.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane w 2020r. to przede wszystkim procedury Niebieskie Karty. W ubiegłym roku przemoc w rodzinie została zdiagnozowana w 54 rodzinach, w których osób dotkniętych przemocą było 98, w tym 45 kobiet, 18 mężczyzn oraz 35 dzieci żyjących w rodzinach, w których wszczęto procedurę Niebieskie Karty. Najczęściej stosowane formy przemocy to przemoc fizyczna i psychiczna. W większości przypadków sprawca nadużywał alkoholu. Osobami stosującymi przemoc było 5 kobiet i 49 mężczyzn. Działania podjęte wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie to:

- wobec 53 osób monitoring rodziny przez pracownika socjalnego i dzielnicowego
- wobec 35 osób propozycja konsultacji psychologicznej
- 3 osoby skorzystały z konsultacji psychologicznych
- 5 wizyt psychologa z pracownikiem socjalnym w środowisku
- 3 zgłoszenia do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa
- 2 wnioski do Sądu o wgląd w sytuację rodziny
- 2 informacje do Sadu o sytuacji rodziny

Działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc w rodzinie lub podejrzewanych o stosowanie przemocy to:

- wobec 43 osób monitoring rodziny przez pracownika socjalnego i dzielnicowego
- wobec 16 osób propozycja konsultacji psychologicznej
- 1 osoba skorzystała z konsultacji psychologicznej
- 2 wizyty psychologa z pracownikiem socjalnym w środowisku
- 3 zgłoszenia do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa
- 11 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o przebadanie w zakresie uzależnienia od alkoholu

Działania podejmowane wobec dzieci doświadczających przemocy w rodzinie to:

- 10 dzieci ma wsparcie asystenta rodziny
- 28 razy zaproponowano konsultacje psychologiczne

Realizacja przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku ustawy o systemie oświaty dotyczyła pomocy materialnej dla uczniów. W 2020 r. wypłacono stypendia dla 459 uczniów, w tym dla 253 uczniów szkół podstawowych, i dla 151 uczniów szkół ponadpodstawowych. Ponadto udzielono wsparcia 18 uczniom w formie zasiłku szkolnego. Łączna wartość wypłaconych świadczeń wynosiła 373104,00

Karty Dużej Rodziny w 2020r. wydano 642 osobom. 341 osób otrzymało karty w formie tradycyjnej, 151 osób – karty elektroniczne i 150 osób zarówno kart tradycyjne jak i elektroniczne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku w 2020r. realizował również ustawę o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w szczególności związaną z zatrudnieniem 6 asystentów rodziny. W raportowanym okresie z pomocy asystentów rodziny korzystało 81 rodzin. Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. Współpraca z rodziną jest długofalowa, w zależności od potrzeb rodziny prowadzona średnio przez 2-3 lata. W przypadku braku współpracy rodziny w realizacji planu pracy możliwe jest podjęcie decyzji o wcześniejszym zakończeniu pracy asystenta.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekraczać 15. W tutejszym Ośrodku pracę asystenta rodziny wykonuje 1 osoba z wykształceniem

psychologicznym, 2 osoby wykształceniem pedagogicznym i 3 osoby, które ukończyły studia na kierunku praca socjalna.

W 2020r. gmina Sanok była zobowiązana do ponoszenia odpłatności za dzieci przebywające w placówkach opiekuńczych. W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w placówce ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w placówce opiekuńczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w placówce opiekuńczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w placówce opiekuńczej.

W 2020r. gmina Sanok ponosiła odpłatność dla 16 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczych, w tym 10% wydatków za 7 dzieci; 30% wydatków za 2 dzieci i 50% wydatków za 7 dzieci na łączną kwotę 85 453,42 zł.

W związku z wejściem ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci od 1 kwietnia 2016r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania tejże ustawy. W 2020r. wydano 384 informacje dotyczące przyznania świadczenia 500+. W tym samym okresie nie wydano decyzji administracyjnych odmawiających przyznania świadczeń wychowawczych. Świadczenia od lipca 2019r. przyznawane są bez względu na dochód rodziny. Średniomiesięcznie na wypłaty świadczeń w ramach programu 500+ za 2020r. przeznaczana jest kwota 1 716 479 zł.- Przeciętna liczba dzieci uprawnionych do świadczenia wynosiła miesięcznie 3 433. Zanotowano wzrost świadczeń w porównaniu do 2019r. o 65,98%. W 2020r. nie stwierdzono aby środki pobierane przez rodziny były wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem. Rodziny objęte pomocą asystenta rodziny są ściśle rozliczane z wykorzystywania środków.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych zawiera szereg świadczeń, które są realizowane i wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2020r. Wydano 3 946 decyzji administracyjnych dotyczące przyznania świadczeń rodzinnych w tym 223 decyzje dotyczące zmiany wysokości świadczenia pielęgnacyjnego. W tym samym okresie wydano 384 decyzje administracyjne odmawiające przyznania świadczeń rodzinnych. Zasiłki rodzinne w 2020r. pobierało średniomiesięcznie 738 rodzin na rzecz 1364 dzieci. Do zasiłków rodzinnych przysługują dodatki. W raportowanym okresie rodziny pobierały następujące dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka – 71 dzieci,
- wychowywania dziecka w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 36 rodzin otrzymało 380 świadczeń,
- samotnego wychowywania dziecka – 43 rodziny pobrało 497 świadczeń,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka – 124 rodziny otrzymało 1424 świadczeń;
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – na 294 dzieci pobrano łącznie 3 465 świadczeń,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 1144 dzieci otrzymało jednorazowe świadczenie,
- podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w tym z tytułu dojazdów do szkoły – dla 298 dzieci i tytułu zamieszkania w internacie – dla 13 dzieci w roku szkolnym 2019/2020 oraz 2020/2021.

Świadczenia pielęgnacyjne w 2020r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku wypłacał łącznie średniomiesięcznie na rzecz 245 osób, w tym dla 61 opiekunów dzieci niepełnosprawnych oraz 184 opiekunów dorosłych niepełnosprawnych, które prawo do świadczenia otrzymały w wyniku odwołania się od decyzji odmownych wydanych przez GOPS a uchylonych i przyznających świadczenie przez SKO w Krośnie. Łączny koszt wypłaty tych świadczeń w 2020r. wynosił 4 932 454 zł. Wartość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi w 2020r. 1830,00 zł.- miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy w 2020r. otrzymywało 5 osób pobierając łącznie 5 świadczeń o wartości 31 396 zł.

Zasiłek pielęgnacyjny wypłacany był w 2020r. w wysokości 215,84 zł.- w łącznej wysokości 1 426 667 zł.- w następujących przypadkach:

- na rzecz dzieci niepełnosprawnych – 172 dzieci, 2 039 świadczeń
- na rzecz osób powyżej 16 roku życia, posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności powstałym nie później niż do 21 roku życia – 226 osób, 2 654 świadczeń;
- na rzecz osób powyżej 16 roku życia legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności – 156 osoby, 1799 świadczeń;
- na rzecz osób powyżej 75 roku życia nie posiadających prawa do dodatku pielęgnacyjnego – 11 osób, 119 świadczeń.

Zasiłek dla opiekuna pobierało 2 osoby w łącznej wysokości 7 940 zł.

Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka wypłacono na rzecz 113 dzieci. Tzw. „becikowe” jest również obwarowane kryterium dochodowym – dochód za rok bazowy nie może przekroczyć kwoty 1922 zł. na osobę w rodzinie. Wydano 6 decyzji odmawiających przyznania świadczenia z uwagi na przekroczenie kwoty kryterium dochodowego. Koszt świadczeń za 2020r. - 113 000 zł.-

Świadczenie rodzicielskie w 2020r. pobierało łącznie 69 kobiet o wartości łącznej 424 800 zł.- za 463 świadczenia.

W raportowanym okresie świadczenia funduszu alimentacyjnego otrzymywały 42 rodziny na rzecz 73 dzieci. W sprawie przyznania świadczenia wydano 48 decyzji administracyjnych, natomiast w sprawie odmowy przyznania świadczenia – 2 decyzje administracyjne. Powodem odmowy było przekroczenie kryterium dochodowego (800,00 zł.- na osobę w rodzinie do 30.09.2020r. i od 1.10.2020r. - 900,00 zł.-). Zgodnie z ustawą kwota danego świadczenia na uprawnione dziecko do alimentów wypłacana jest w wysokości zasądzonych alimentów, nie więcej jednak niż 500 zł.- na dziecko. Średniomiesięczny koszt wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 30 739 zł.-

Jednocześnie po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzone są działania wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkałych na terenie gminy Sanok. W 2020r. prowadzono działania wobec 89 dłużników alimentacyjnych zamieszkałych na terenie gminy Sanok. Do działań prowadzonych na rzecz dłużników alimentacyjnych należały:

- przeprowadzenie wywiadu środowiskowego oraz przyjęcia oświadczenia majątkowego – 45 dłużników;
- przekazanie wyników wywiadu oraz oświadczenia komornikowi sądowemu – 45 dłużników;
- zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w PUP jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy – 12 dłużników;
- poinformowanie urzędu pracy o konieczności aktywizacji zawodowej dłużnika – 12 dłużników;
- wszczęcie postępowania i wydanie decyzji wobec dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 6 dłużników;
- złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Kodeksu Karnego – 44 dłużników;
- skierowanie do starosty wniosku o zatrzymaniu prawa jazdy – 6 dłużników;
- przekazanie informacji gospodarczej do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego – 89 dłużników, aktualizacje wpisów prowadzone są systematycznie w każdym kwartale.

Wskutek prowadzonych działań odzyskano kwotę 94 785,88 zł.- z czego: 44 292,83 zł.- przekazano na zwrot odsetek, pozostałe na spłatę należności głównej, w tym do budżetu państwa przekazano kwotę 30 295,83 zł.- zaś do gminy - 20 197,22 zł.-.

Podsumowując należy stwierdzić, że w 2020r. Ze względu na ogłoszenie stanu pandemii liczba osób i rodzin korzystających z różnych form pomocy społecznej uległa zwiększeniu w porównaniu do roku poprzedniego. Wiele rodzin korzystało z różnych form wsparcia tj. świadczeń finansowych, rzeczowych, czy też stypendiów socjalnych motywując swoją decyzję niestabilną sytuacją finansową rodziny. Wynagrodzenia za pracę były ograniczane, wypłacane w niższych wartościach niż dotychczas, w innych terminach. Należy podkreślić, że głównym rodzajem pomocy było świadczenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych szczególnie w stosunku do osób starszych (seniorów), niepełnosprawnych, osób pozostających w izolacji czy kwarantannie. W swoich działaniach Ośrodek współpracuje z różnymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz pomocy społecznej - PKPS, CARITAS, sądami, Policją, kuratorami sądowymi, szkołami, i in.

10. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Alkoholizm jest jednym z najczęstszych problemów społecznych w naszym kraju. Również w gminie Sanok zajmuje on wysoką pozycję wśród występujących tu problemów. Nadużywanie alkoholu wywiera negatywny wpływ na wiele dziedzin życia osoby uzależnionej, jak również jej otoczenia. Dotyka członków rodziny, wpływa na funkcjonowanie lokalnej społeczności i często jest przyczyną przemocy i cierpienia. Coraz częściej zdarza się, że po alkohol sięgają nastolatki, a nawet dzieci. Najczęściej spożywanym alkoholem przez mieszkańców gminy Sanok jest wino, na drugim miejscu znajduje się piwo, a następnie wódka oraz likiery, whisky, gin itd.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sanok, określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r., poz. 713 z późn. zm.), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r., poz. 2277 z późn. zm.).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w gminie Sanok opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych oraz przemocy związanej z uzależnieniem.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi kontynuację zadań programowych z lat ubiegłych. Zapisane w nim cele są możliwe do osiągnięcia tylko wówczas, gdy zapewnimy ciągłość w realizacji podejmowanych w ramach programu zadań.

- Ilość punktów, które prowadzą obrót napojami alkoholowymi, w tym:
- Do spożycia poza miejscem sprzedaży (kryteria wg zawartości alkoholu)
- Do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo - 34
  - Od 4,5% do 18% zawartości alkoholu - 32
  - Powyżej 18% - zawartości alkoholu - 29
- Do spożycia w miejscu sprzedaży (kryteria wg zawartości alkoholu)
- Do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo - 7
  - Od 4,5% do 18% zawartości alkoholu - 4
  - Powyżej 18% zawartości alkoholu - 3

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła w 2020 roku 34 nowych postępowań wobec osób nadużywających napojów alkoholowych. Skierowała 13 wniosków do Sądu Rejonowego w Sanoku o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, a także przeprowadziła kontrole placówek prowadzących obrót napojami alkoholowymi.

Poniższa tabelka zawiera dane statystyczne Policji związane z podejmowaniem interwencji oraz działań w związku z nadużywaniem alkoholu i niewłaściwym zachowaniem pod jego wpływem za okres od 01.01.2020r. – 31.12.2020r.

Tabela 12. Rodzaj podejmowanych działań przez Policję.

Lp.	Rodzaj podejmowanych działań przez Policję	2020
1.	Interwencje domowe	202
2.	Interwencje w miejscach publicznych	28
3.	Sprawcy przestępstw z art.178 a kk – zatrzymania w związku z kierowaniem pojazdami pod wpływem alkoholu	3
4.	Procedura „Niebieskiej Karty” stosowana w przypadku występowania przemocy w rodzinie	44
5.	Zatrzymania osób do wytrzeźwienia w PDOZ KPP Sanok	48
6.	Mandaty karne dla osób spożywających alkohol w miejscach publicznych	0

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sanok dofinansowane są spotkania kulturalne, biesiadne i sportowe dla dzieci i młodzieży, które promują politykę antyalkoholową, a także zajęcia, wyjazdy, warsztaty, spotkania i inne inicjatywy profilaktyczne mające na celu propagowanie zdrowego trybu życia pośród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Sanok. Finansowane są wyjazdy dla uczniów z placówek szkolnych na zajęcia rekreacyjno-sportowe w ramach turniejów i olimpiad sportowych pod hasłem „Profilaktyka przez sport”.

11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Gmina Sanok aktywnie współpracuje i czynnie wspiera w tym także finansowo działające na swoim terenie organizacje pozarządowe. Przykłady tego rodzaju zadań zrealizowanych w 2020r. zostały przedstawione poniżej.

KLUBY SPORTOWE.

Na podstawie art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz.1875 z późn.zm.), art. 27 ust.1 i art.28 ust.2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2016, poz. 1463 z późn. zm.) oraz Uchwały Nr V/19/2011 Rady Gminy Sanok

z dnia 25 lutego 2011r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego gminy Sanok w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu.

Tabela 13. Wykaz podmiotów pozarządowych, które w 2020 r. otrzymały dotację z przeznaczeniem na wsparcie działań w zakresie rozwoju sportu.

Lp.	Nazwa Klubu Sportowego	Kwota przekazanej przez gminę Sanok dotacji	Wysokość wkładu własnego
1.	Ludowy Klub Sportowy w Pisarowcach	30 400,00	4 661,05
2.	Uczniowski Klub Sportowy w Strachocinie „Górnik”	24 650,00	3 700,23
3.	Ludowy Klub sportowy w Markowcach „Orkan”	17 000,00	1 097,85
4.	Uczniowski Klub Sportowy w Czerteżu	17 000,00	1 103,97
5.	Ludowy Klub Sportowy w Niebieszczanach „Remix”	30 600,00	4 127,29
6.	Klub Sportowy „Stalfred” w Stróżach Małych	25 500,00	4 447,22
7.	Klub Sportowy „Victoria” w Pakoszówce	23 800,00	4 794,63
8.	Srogowski Klub Sportowy w Srogowie Górnym	17 000,00	4 026,46
9.	Uczniowski Klub Sportowy Karate Kyokushin Kumite Sanok-Niebieszczany	8 500,00	1 447,76
10.	Klub Sportowy Ekoball	3 400,00	26 600,00
	RAZEM	197 850,00	56 0006,46

OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE.

Na terenie gminy działa 17 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. W roku 2020 gmina Sanok wspierała ich funkcjonowanie na podstawie art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt.4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2020.713 t.j.) oraz Uchwały Nr XVII/133/2020 Rady Gminy Sanok z dnia 28 stycznia 2020 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2020 rok (Rozdział 75412 – Ochotnicze straże pożarne).

Poziom planowanych do wydatkowania środków oraz odsetek ich wykorzystania przedstawiono poniżej.

Plan	-	736.300 zł
Wykonanie	-	679.138.05 zł co stanowi 92.24% planu rocznego

Tabela 14. Wykaz Ochotniczych Straży Pożarnych działających na obszarze gminy Sanok wraz z wysokością przekazanych poszczególnym jednostkom środków.

Lp.	Jednostka OSP	Środki własne gminy przekazane na rzecz OSP
1.	OSP Bykowce	20.810.57

2.	OSP Dębna	705.70
3.	OSP Dobra	13.350.76
4.	OSP Falejówka	17.063.80
5.	OSP Hłomcza	171.040.53
6.	OSP Kostarowce	50.905.85
7.	OSP Markowce	4.382.15
8.	OSP Mrzygłód	53.293.56
9.	OSP Niebieszczany	123.295.74
10.	OSP Pakoszkówka	21.119.22
11.	OSP Pisarowce	16.332.54
12.	OSP Raczkowa	17.746.37
13.	OSP Srogów Górny	1.253.60
14.	OSP Srogów Dolny	431.08
15.	OSP Strachocina	42.299.69
16.	OSP Tyrawa Solna	110.395.00
17.	OSP Wujskie	14.711.89
RAZEM		679.138.05

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA „ZIELONE BIESZCZADY”

Dnia 11 czerwca 2015 na mocy uchwały nr VIII/47/2015 Rady Gminy Gmina Sanok przystąpiła do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Zielone Bieszczady” z uwagi fakt, że gmina nie kwalifikowała się samodzielnie do ubiegania się o środki na realizację LSR na lata 2014-2020 ze względu na zbyt małą liczbę mieszkańców. Na bazie nawiązanej współpracy gmina, organizacje pozarządowe działające na jej terenie, mieszkańcy i przedsiębiorcy mają możliwość ubiegania się o środki w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

KOŁA GOSPODYŃ

Gmina Sanok wspiera bieżące funkcjonowanie Kół Gospodyń Wiejskich poprzez merytoryczną pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych, realizowaną przez pracowników urzędu oraz za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Kultury.

Na terenie gminy działa 27 Kół Gospodyń Wiejskich.

- KGW Bykowce
- KGW Dobra
- KGW Falejówka
- KGW Hłomcza
- KGW Jędruszkowce
- KGW Jurowce
- KGW Kostarowce
- KGW Lalin
- KGW Liszna
- KGW Łodzina
- KGW Markowce
- KGW Mrzygłód
- KGW Niebieszczany
- KGW Pakoszówka
- KGW Pisarowce
- KGW Płowce
- KGW Prusiek
- KGW Raczkowa
- KGW Sanoczek
- KGW Srogów Dolny
- KGW Srogów Górny
- KGW Strachocina
- KGW Trepcza
- KGW Tyrawa Solna
- KGW Wujskie
- KGW Zabłotce
- KGW Stróże Małe

Z czego 3 są wpisane do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich (KGW Pakoszówka, KGW Strachocina, KGW Wujskie).

12. Inne obowiązujące programy, strategie itp.

A. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sanok.

Obowiązek opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobieganie bezdomności zwierząt wynika z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. Zgodnie z art. 11a Rada Gminy Sanok uchwałą nr XXI/155/2020 z dnia 10.03.2020 r. przyjęła *Program opieki na zwierzętami bezdomnymi i zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sanok*.

W wyniku realizacji zadań Gminy w zakresie opieki nad zwierzętami wynikających z programu, w 2020 roku:

1. Odłowiono 45 bezdomne zwierzęta, które zostały umieszczone w Schronisku „Wesoły Kundelek w Lesku” prowadzone przez Karola Kusala. Opiekę weterynaryjną zwierząt skierowanych do schroniska prowadził Gabinet Weterynaryjny w Lesku ul. Piłsudskiego 48, 38-600 Lesko.
2. Prowadzono opiekę weterynaryjną obejmującą szczepienia, odpchlenia, sterylizacji lub kastracji oraz pomoc weterynaryjną dla zwierząt z wypadków drogowych, których

właścicieli nie ustalono. Zabiegi te były realizowane w gabinetach weterynaryjnych, z którymi Gmina Sanok podpisała umowy: SANWET Michał Gajewski, ul. Konarskiego 67 w Sanoku oraz Karol Kusal Gabinet Weterynaryjny w Lesku ul. Piłsudskiego 48, 38-600 Lesko.

3. Pokryto koszty sterylizacji lub kastracji 186 kotów własnych mieszkańców naszej gminy w ramach „program sterylizacji i kastracji kotów”, na ogólną kwotę 17.460,- zł.
4. Zakupiono karmę dla kotów dziko-żyjących, którą rozdysponowano pomiędzy osoby deklarujące dokarmianie.
5. Na realizację całego programu wydatkowano 65.895,- zł w tym: wyłapywanie bezdomnych zwierząt 40.985,- zł, opiekę weterynaryjną 24.110,- zł, dokarmianie kotów dziko-żyjących 800,- zł.

B. Program usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Sanok.

Realizując politykę państwa w zakresie oczyszczania kraju z azbestu zawartą w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” Gmina Sanok przyjęła w 2011 roku „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sanok” poprzedzony szczegółową inwentaryzacją materiałów azbestowych wykorzystywanych na terenie gminy. Inwentaryzacja została uaktualniona w 2015 roku. Wyniki inwentaryzacji zostały wprowadzone do ogólnopolskiej Bazy Azbestowej, która jest narzędziem informatycznym do gromadzenia i przetwarzania informacji uzyskanych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, dostępnym dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Dane zawarte w bazie dotyczące Gminy Sanok są na bieżąco aktualizowane przez upoważnionego pracownika.

Jednym z założeń Programu jest wsparcie finansowe mieszkańców w zakresie właściwego usuwania wyrobów zawierających azbest. Zadanie to jest konsekwentnie realizowane od 2012 roku.

W 2020 roku realizowana była akcja zbierania azbestu od mieszkańców. W ramach realizowanej akcji odebranych zostało 92,620 Mg wyrobów zawierających azbest. Odbiór i utylizacja azbestu została pokryta ze środków budżetowych Gminy Sanok w wysokości 18.493,32 zł przy dofinansowaniu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w wysokości 22.542,00 zł oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 3.978,00 zł. Zadanie zostało wykonane przez firmę Grupa Azoty Jednostka Ratownictwa Chemicznego Sp. z o.o. z Tarnowa. Koszt całego zadania wyniósł 45.016,32 zł.

IV. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY.

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Wójt jest organem wykonawczym Gminy, do którego zadań należy m.in. wykonywanie Uchwał Rady Gminy.

Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Wójt przy pomocy Urzędu Gminy realizował uchwały podjęte przez Radę Gminy w 2020 r. w sposób określony uchwałami.

W 2020 roku Rada Gminy obradowała na łącznie na 13 sesjach w tym 3 sesjach zwyczajnych, 9 sesjach nadzwyczajnych i podjęła 88 uchwał. Podjęte przez Radę Gminy uchwały Wójt zgodnie z woj. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym przekazała w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Podkarpacki, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa. Zgodnie z woj. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego. Ogólna ilość zarządzeń wydanych w 2020 wynosi 290.

Szczegółowy wykaz Uchwał Rady Gminy podjętych w roku 2020.

Uchwała Nr XVII/131/2020 z dnia 14.01.2020 r. w sprawie zmiany statutu Gminnego Ośrodka Kultury w Sanoku.

Uchwała Nr XVII/132/2020 z dnia 28.01.2020 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej dla Gminy Sanok na lata 2020-2030.

Uchwała Nr XVIII/133/2020 z dnia 28.01.2020 r. w sprawie budżetu Gminy Sanok na 2020 rok.

Uchwała Nr XVIII/134/2020z dnia 28.01.2020r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Podkarpackiego na realizację zadania publicznego.

Uchwała Nr XVIII/135/2020z dnia 28.01.2020 r. w sprawie ustalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sanok.

Uchwała Nr XVIII/136/2020 z dnia 28.01.2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Uchwała Nr XVIII/137/2020 z dnia 28.01.2020 r. w sprawie zatwierdzenia planów pracy stałych komisji Rady Gminy Sanok.

Uchwała Nr XVIII/138/2020 z dnia 28.01.2020 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Sanok na rok szkolny 2019/2020.

Uchwała Nr XVIII/139/2020 z dnia 28.01.2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sanok na rok 2020.

Uchwała Nr XVIII/140/2020 z dnia 28.01.2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Sanok na rok 2020.

Uchwała Nr XVIII/141/2020 z dnia 28.01.2020 r. zmieniająca uchwałę budżetową na 2020 rok.

Uchwała Nr XVIII/142/2020 z dnia 28.01.2020 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty oraz niedochodzenia należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Sanok lub jej jednostkom organizacyjnym.

Uchwała Nr XIX/143/2020 z dnia 05.02.2020r. w sprawie zmian w WPF Gminy Sanok.

Uchwała Nr XIX/144/2020 z dnia 05.02.2020r. zmieniająca uchwałę budżetową na 2020 rok.

Uchwała Nr XIX/145/2020 z dnia 05.02.2020r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej.

Uchwała Nr XIX/146/2020 z dnia 05.02.2020 r.w sprawie poboru od osób fizycznych w drodze inkasa podatku rolnego, podatku od nieruchomości, podatku leśnego, łącznego zobowiązania pieniężnego i opłat lokalnych, ustalenia inkasentów oraz wynagrodzenia za inkaso.

Uchwała Nr XIX/147/2020 z dnia 05.02.2020 r. w sprawie poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso

Uchwała Nr XIX/148/2020 z dnia 05.02.2020 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej.

Uchwała Nr XX/149/2020 z dnia 21.02.2020 r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych.

Uchwała Nr XX/150/2020 z dnia 21.02.2020 r. w sprawie zmiany statutu Gminnego Ośrodka Kultury w Sanoku.

Uchwała Nr XX/151/2020 z dnia 21.02.2020 r. w sprawie Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sanok na lata 2020 -2030 .

Uchwała Nr XX/152/2020 z dnia 21.02.2020 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sanok.

Uchwała Nr XX/153/2020 z dnia 21.02.2020 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Sanok.

Uchwała nr XX/154/2020 z dnia 21.02.2020 r. zmieniająca uchwałę budżetową na rok 2020.

Uchwała Nr XXI/155/2020 z dnia 10.03.2020 r. w sprawie określenia programu opieki na zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sanok.

Uchwała Nr XXI/156/2020 z dnia 10.03.2020 r. w sprawie udzielenia poparcia dla Programu "Program kolejowy Centralny Port Komunikacyjny" realizowanego w ramach rządowego Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Uchwała Nr XXI/157/2020 z dnia 10.03.2020 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sanok.

Uchwałą Nr XXI/158/2020 z dnia 10.03.2020 r. w sprawie nadania nazwy ronda zlokalizowanego na terenie miejscowości Zabłotce w Gminie Sanok.

Uchwała Nr XXI/159/2020 z dnia 29.04.2020 r. w sprawie przyjęcia regulaminu korzystania z Multimedialnego Centrum Edukacyjno - Kulturalnego w Stróżach Małych.

2Uchwała Nr XXI/160/2020 z dnia 29.04.2020r. w sprawie przyjęcia od Powiatu Sanockiego zadania zarządzania drogami powiatowymi.

Uchwała Nr XXI/161/2020 z dnia 29.04.2020 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zespołu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Gminie Sanok.

Uchwała Nr XXI/162/2020 z dnia 20.04.2020 r. w sprawie w sprawie wyrażania zgody na udzielenie dotacji w wyższej wysokości dla niepublicznych przedszkoli funkcjonujących na terenie Gminy Sanok.

Uchwała Nr XXI/163/2020 z dnia 29.04.2020 r. zmieniająca uchwałę budżetowa na rok 2020.

Uchwała Nr XXIII/164/2020 z dnia 30.06.2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Szesnastej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sanok.

Uchwała Nr XXIII/165/2020 z dnia 30.06.2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, o nazwie " Łodzina 5", terenu obejmującego złożę " Łodzina -San I" położonego w Gminie Sanok

Uchwała Nr XXIII/166/2020 z dnia 30.06.2020 r. w sprawie uchylenia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego " Dobra 7". terenu obejmującego część złoża " Dobra I" , położonego w Gminie Sanok.

Uchwała Nr XXIII/167/2020 z dnia 30.06.2020 r. uchwały w sprawie ustalenia Regulaminu korzystania z Parku w Markowcach.

Uchwała Nr XXIII/168/2020 z dnia 30.06.2020 r. zmieniająca uchwałę budżetową na rok 2020.

Uchwała Nr XXIII/169/2020 z dnia 30.06.2020 r. w sprawie zaciągnięcia zobowiązania.

Uchwała Nr XXIII/170/2020 z dnia 30.06.2020 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Sanockiego.

Uchwała Nr XXIII/171/2020 z dnia 30.06.2020 r. zmieniająca uchwałę budżetową na rok 2020.

Uchwała Nr XXIII/172/2020z dnia 30.06.2020 r. w sprawie ustalenia opłat za usługi związane z pochówkiem i korzystaniem z cmentarzy komunalnych usytuowanych na terenie Gminy Sanok.

Uchwała Nr XXIII/173/2020 z dnia 30.06.2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Cmentarzy Komunalnych usytuowanych na terenie Gminy Sanok.

Uchwała Nr XXIV/174/2020 z dnia 15.07.2020 r. w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Sanok wotum zaufania.

Uchwała Nr XXIV/175/2020 z dnia 15.07.2020 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Sanok za rok 2019 wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu.

Uchwała Nr XXIV/176/2020 z dnia 15.07.2020 r. w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Sanok z tytułu wykonania budżetu za rok 2019.

Uchwała Nr XXIV/177/2020 z dnia 15.07.2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie na czas oznaczony umowy dzierżawy części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Sanok położonej w gminie Sanok na terenie miejscowości Tyrawa Solna oraz o odstąpieniu od obowiązku przetargowego tryby zawarcia tej umowy.

Uchwała Nr XXIV/178/2020 z dnia 15.07.2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie na czas oznaczony umowy najmu części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Sanok położonej w gminie Sanok na terenie miejscowości Dębna oraz o odstąpieniu od obowiązku przetargowego tryby zawarcia tej umowy.

Uchwała Nr XXIV/179/2020 z dnia 15.07.2020 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki.

Uchwała Nr XXV/180/2020 z dnia 07.08. 2020 r.zmieniająca uchwałę nr XXIV/179/2020 Rady Gminy Sanok z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki.

Uchwała Nr XXV/181/2020 z dnia 07.08.2020 r. zmieniająca uchwałę budżetową na rok 2020.

Uchwała Nr XXV/182/2020 z dnia 07.08.2020 r. zmieniająca uchwałę budżetową na rok 2020.

Uchwała Nr XXV/183/2020 z dnia 07.08.2020 r.w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sanok.

Uchwała Nr XXV/184/2020 z dnia 07.08.2020 r.w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sanok.

Uchwała Nr XXVI/185/2020 z dnia 29.09.2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Sanok.

Uchwała Nr XXVI/186/2020 z dnia 29.09.2020 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Sanok na lata 2021-2025.

Uchwała Nr XXVI/187/2020 z dnia 29.09.2020 r. w sprawie utworzenia Domu Pomocy Społecznej w Raczkowej.

Uchwałą Nr XXVI/188/2020 z dnia 29.09.2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na zwanie porozumienia między Gminą Sanok a Gminą Brzozów w zakresie realizacji zdania publicznego bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu niepełnosprawnego ucznia do Specjalnego Ośrodka Szkolno -Wychowawczego w Brzozowie.

Uchwała Nr XXVI/189/2020 z dnia 29.09.2020r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Sanok na rok szkolny 2020/2021.

Uchwała Nr XXVI/190/2020 z dnia 29.09.2020 r. zmieniająca uchwałę budżetową na rok 2020.

Uchwała Nr XXVI/191/2020 z dnia 29.09.2020 r. w sprawie rozstrzygnięcia skargi na działalność Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku.

Uchwała Nr XXVII/192/2020 z dnia 29. 10. 2020 r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych.

Uchwała Nr XXVII/193/2020 z dnia 29.10.2020 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, dla których zarządcą jest Wójt Gminy Sanok, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg.

Uchwała Nr XXVII/194/2020 z dnia 29.10.2020 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu oraz organów uprawnionych do umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Sanok lub podległym jednostkom organizacyjnym, a także warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga będzie stanowić pomoc publiczną.

Uchwała Nr XXVII/195/2020 z dnia 29.10.2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w drodze darowizny na rzecz Skarbu Państwa prawa własności Gminy Sanok położonej na terenie Gminy Sanok w miejscowości Strachocina.

Uchwała Nr XXVII/196/2020 z dnia 29.10.2020 r. zmieniającej uchwałę budżetową na rok 2020.

Uchwała Nr XXVII/197/2020 z dnia 29.10.2020 r. zmieniającej uchwałę budżetową na rok 2020.

Uchwała Nr XXVII/198/2020 z dnia 29.10.2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej.

Uchwała Nr XXVII/199/2020 z dnia 29.10.2020 r. w sprawie zaciągnięcia zobowiązania.

Uchwała Nr XXVII/200/2020 z dnia 29.10.2020 r. w sprawie zaciągnięcia zobowiązania.

Uchwała Nr XXVII/201/2020 z dnia 29.10.2020 r. w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Sanok.

Uchwała Nr XXVII/202/2020 z dnia 29.10.2020 r. w sprawie zaciągnięcia zobowiązania.

Uchwała Nr XXVII/203/2020 z dnia 29.10.2020 r. w sprawie zaciągnięcia zobowiązania.

Uchwała Nr XXVII/204/2020 z dnia 29.10.2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie utworzenia Domu Pomocy Społecznej w Raczkowej.

Uchwała Nr XXVIII/205/2020 z dnia 25.11.2020r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości.

Uchwała Nr XXVIII/206/2020 z dnia 25.11.2020r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, dla których zarządcą jest Wójt Gminy Sanok, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg.

Uchwała Nr XXVIII/207/2020 z dnia 25.11.2020r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Sanok.

Uchwała Nr XXVIII/208/2020 z dnia 25.11.2020r. w sprawie dopłaty do wody i odprowadzonych ścieków dla gospodarstw domowych w budynkach jednorodzinnych i wielomieszkaniowych z terenu Gminy Sanok.

Uchwała Nr XXVIII/209/2020 z dnia 25.11.2020r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności.

Uchwała Nr XXVIII/210/2020 z dnia 25.11.2020r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Uchwałą Nr XXVIII/211/2020 z dnia 25.11.2020r. zmieniająca uchwałę budżetową na rok 2020.

Uchwała Nr XXVIII/212/2020 z dnia 25.11.2020r. w sprawie zmiany statutu Gminnego Ośrodka Kultury w Sanoku.

Uchwała Nr XXIX/213/2020 z dnia 30.12.2020 r. w sprawie dopłaty do wody i odprowadzonych ścieków dla gospodarstw domowych w budynkach jednorodzinnych i wielomieszkańczych z terenu Gminy Sanok.

Uchwała Nr XXIX/214/2020 z dnia 30.12.2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności.

Uchwała Nr XXIX/215/2020 z dnia 30.12.2020 r. w sprawie zmiany "Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sanok".

Uchwała Nr XXIX/216/2020 z dnia 30.12.2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Uchwała Nr XXIX/217/2020 z dnia 30.12.2020 r. w sprawie powierzenia Gminie Miasta Sanoka organizatora publicznego transportu zbiorowego w gminnych przewozach pasażerskich.

Uchwała Nr XXIX/218/2020 z dnia 30.12.2020 r. zmieniającej uchwałę budżetową na rok 2020.

V. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI.

1. Udział Gminy Sanok w porozumieniach międzygminnych (MOF), współpraca z gminami partnerskimi, stowarzyszeniach jednostek (Związek Bieszczadzkiej Gmin Pogranicza).

Miejski Obszar Funkcjonalny (MOF)

Miejski Obszar Funkcjonalny (MOF) Sanok-Lesko został powołany do życia uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 19 marca 2013r. w sprawie wskazania regionalnych biegunów wzrostu w województwie podkarpackim. Bieguny wzrostu są ośrodkami na terenie województwa, które dotychczas wykazały spory potencjał i zostały wyznaczone, jako lokalne lokomotywy wewnątrz województwa, skupiające wokół siebie pozostałe miejscowości, które je otaczają. Bieguny wzrostu są też jedną z koncepcji rozwoju gospodarczego. Partnerzy MOF Sanok-Lesko w tym gmina Sanok pracują nad wspólnymi projektami Regionalnych Inwestycji Terytorialnych, które są realizowane na jego terytorium.

W 2020r. na bazie nawiązanej współpracy realizowany jest projekt „Kompleksowa rewitalizacja na terenie MOF Sanok-Lesko”, który uzyskał dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego w ramach osi priorytetowej VI Spójność przestrzenna i społeczna, działania 6.3 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej. Jeden z elementów partnerskiego projektu dotyczy utworzenia Domu Pomocy Społecznej wraz z Ośrodkiem Wsparcia Dziennego w Raczkowej.

Partnerzy gminy Sanok

Na bazie nawiązanego porozumienia partnerskiego gmina Sanok współpracuje z samorządami gmin: Zamość, Ełk, Suwałki i Hrubieszów. Nawiązane porozumienie służy pogłębianiu

przyjacielskich stosunków oraz wzajemnej promocji gmin. Nie bez znaczenia jest także możliwość wymiany doświadczeń m.in. na płaszczyźnie kulturowej.

Związek Bieszczadzkich Gmin Pogranicza

Gmina Sanok systematycznie uczestniczy w pracach Związku Związek Bieszczadzkich Gmin Pogranicza. Związek tworzą samorządy zlokalizowane na terenie województwa podkarpackiego. Członkowie poprzez Związek, integrują i wspierają rozwój regionu, opierając się na zasobach przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych oraz potencjale gospodarczym.

2. Udział Gminy Sanok w programach międzynarodowych (2020).

W 2020 Gmina Sanok realizowała projekt pn. „Naftowa kolebka Europy: zapomniana historia Polski i Ukrainy” dofinansowany z Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020. Ogólnym celem projektu jest poprawa więzi kulturowych i współpracy między partnerami, prowadzące do poprawy atrakcyjności pogranicza polsko-ukraińskiego i wykorzystanie jego historycznych potencjałów. W ramach projektu zrealizowanych zostanie wiele działań, które skoncentrowane są na wykorzystaniu tematyki związanej z historią przemysłu naftowego dla wspólnej promocji i intensyfikacji współpracy pomiędzy partnerami. Do najważniejszych działań należą:

- Prace badawcze zbiorów archiwalnych związanych z wydobyciem ropy i gazu,
- Analiza wykorzystania historycznych obiektów związanych z wydobyciem ropy i gazu do celów turystycznych,
- Stworzenie wspólnej strony internetowej projektu z e-katalogiem miejsc przemysłu naftowego i gazowniczego,
- Wydanie dwujęzycznego albumu o historii przemysłu naftowego w Borysławiu i powiecie sanockim,
- Wydanie map miasta Borysławia i Gminy Sanok z zaznaczonymi historycznymi miejscami przemysłu naftowego,
- Szkolenia dla z zakresu zarządzania dziedzictwem kulturowym,
- Konferencje naukowe związane z dziedzictwem przemysłowym „Naftowa kolebka Europy: zapomniana historia Polski i Ukrainy”,
- Budowa pomnika Jana Zeha w Borysławiu,
- Budowa pomnika Ignacego Łukasiewicza w Strachocinie na terenie Gminy Sanok.

Całkowita wartość projektu wynosi: 39 393,00 EUR

Dofinansowanie: 35 453,70 EUR

VI. INNE DZIAŁANIA GMINY SANOK.

1. Wsparcie zadań własnych gminy w swoich miejscowościach – fundusz sołecki.

W 2020 roku Gmina Sanok nie posiadała wydzielonego budżetu obywatelskiego natomiast funkcjonuje fundusz sołecki oraz budżet. W Gminie Sanok od kilkunastu lat mieszkańcy poszczególnych miejscowości dysponują środkami przeznaczonymi na realizację zadań własnych gminy w swoich miejscowościach. Na zebraniach wiejskich mieszkańcy decydują jakie zadania będą w danym roku realizowane, wysokość tych środków to iloczyn mieszkańców i kwoty 150,- zł rocznie

na jednego mieszkańca poszczególnej miejscowości. Poniżej w postaci tabelarycznej ujęto szczegółowe dane.

Tabela 15. Fundusz sołecki w Gminie Sanok, dane za rok 2020.

Nazwa sołectwa	Nazwa zadania	Kwota	Wykonanie
<i>Bykowce</i>	Remont i modernizacja dróg gminnych	39 901,30	39 901,30
<i>Czerteż</i>	Modernizacja i remont dróg gminnych	35 512,16	35 512,16
<i>Dębna</i>	Remont drogi gminnej na działce nr 410	18 753,61	18 753,61
<i>Dobra</i>	Naprawa drogi gminnej (asfaltowanie)	20 429,47	20 429,47
<i>Falejówka</i>	Modernizacja dróg gminnych	32 758,97	32 758,97
<i>Hłomcza</i>	Asfaltowanie i naprawa dróg	23 062,95	23 062,95
<i>Jędruszkowce</i>	Remont i odbudowa drogi gminnej prowadzącej do łąki p. Dąbrowskiego	17 436,87	17 436,87
<i>Jurowce</i>	Remont Sali WDK	24 579,20	24 579,20
<i>Kostarowce</i>	Wykonanie ogrodzenia placu przy WDK	39 901,30	39 901,30
<i>Lalin</i>	Remont i modernizacja dróg gminnych	19 000,00	19 000,00
<i>j.w.</i>	Prace przy cmentarzu komunalnym polegające na niwelacji terenu oraz utwardzeniu	3 663,94	3 663,94
<i>Liszna</i>	Wykonanie drogi do p. Wojnarowskiego	23 062,95	23 062,95
<i>Łodzina</i>	Rozbudowa WDK – wyposażenie w sprzęty	18 633,91	18 633,91
<i>Markowce</i>	Przebudowa i asfaltowanie drogi gminnej nr 250/54 obok Zakładu Pogrzebowego	22 584,14	22 584,14
<i>Międzybrodzie</i>	Remont dróg gminnych	14 563,97	14 563,97
<i>Mrzygłód</i>	Remont i asfaltowanie dróg gminnych	24 419,60	24 419,60
<i>Niebieszczany</i>	Utwardzenie drogi i asfaltowanie – przygotowanie roboty koparkę oraz tłucznia	39 901,30	39 901,30
<i>Pakoszkówka</i>	Asfaltowanie dróg gminnych	39,901,30	39,901,30
<i>Pisarowce</i>	Remont i modernizacja dróg w sołectwie	31 901,30	31 901,30
<i>j. w.</i>	Zakup wiaty przystankowej szt. 1	5 000,00	5 000,00
<i>j.w.</i>	Zakup piekarników elektrycznych do WDK	3 000,00	3 000,00
<i>Płowce</i>	Zakup kuchenki gazowej do WDK	5 000,00	5 000,00
<i>j.w.</i>	Budowa grilla i paleniska wraz z ławkami na działce (teren boiska sportowego)	16 027,99	16 027,99
<i>Prusiek</i>	Wykonanie oświetlenia ulicznego	39 901,30	39 901,30
<i>Raczkowa</i>	Remont i modernizacja drogi nr 175, 932, 468 położonych na terenie sołectwa	21 387,10	21 387,10
<i>Sanoczek</i>	Przebudowa drogi nr 212 i 243	39 901,30	39 901,30
<i>Srogów Dolny</i>	Naprawa, modernizacja dróg gminnych	22 025,52	22 025,52
<i>Srogów Górny</i>	Projektowanie – wykonanie oświetlenia ulicznego w kierunku Wroczenia przy drodze gminnej oraz boiska sportowego	31 003,31	31 003,31
<i>Strachocina</i>	Modernizacja dróg	39 901,30	39 901,30
<i>Stróże Małe</i>	Ułożenie nakładki asfaltowej na drodze 281/4 oraz uzupełnienie poboczy kamieniem łamanym	25 097,92	25 097,92
<i>Trepcza</i>	Regulacja i renowacja rowów, umacnianie dna i skarp płytami ażurowymi – jumbami, przy drodze wewnętrznej gminnej ul. Wesoła od góry	39 901,30	39 901,30
<i>Tyrawa Solna</i>	Asfaltowanie, remont i modernizacja dróg	23 422,06	23 422,06
<i>Wujskie</i>	Budowa oświetlenia ulicznego – droga do Gregów, Trzebuniaków i Trznadłów	24 419,60	24 419,60
<i>Zabłotce</i>	Położenie nawierzchni asfaltowej na drodze gminnej w kierunku p. Struga	20 609,23	20 609,23
<i>j.w.</i>	Wykonanie ogrodzenia placu zabaw	8 000,00	8 000,00
<i>Załuż</i>	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa	21 307,29	21 307,29
Ogółem		875 873,46	875 873,46

2. Działania realizowane w obszarze kultury.

Praca Gminnego Ośrodka Kultury w 2020 r. podyktowana była obowiązującymi przepisami związanymi z reżimem sanitarnym w trakcie pandemii Covid-19. Fakt ten niewątpliwie wpłynął zakres oraz ilość imprez kulturalnych a także dostępność świadczonych usług bibliotecznych. Biblioteki gminne pozostawały nieczynne dla czytelników w terminie od 13.03.2020 r. do 18.05.2020 r. W pozostałych miesiącach 2020 r. pracowały zgodnie z obowiązującymi w danym momencie ograniczeniami sanitarnymi.

Prezentowany poniżej wykaz przedstawia imprezy kulturalne zrealizowane na obszarze gminy Sanok w terminie od 1.01.2020 r. do 12.03.2020 r.:

1. Dzień Seniora - Raczkowa- współorganizacja
2. Dzień Seniora - Zabłotce - współorganizacja
3. Dzień Seniora - Markowce- współorganizacja
4. Dzień Seniora - Prusiek - współorganizacja
5. Dzień Seniora - Jędruszkowce - współorganizacja
6. Dzień Seniora - Stróże Małe – współorganizacja
7. Noworoczne Kolędowanie- Srogów Górny,
8. Współorganizacja turnieju piłkarskiego CUP- Niebieszczany,
9. Impreza dla dzieci - Gwiazdkowe Koło Fortuny - WDK Prusiek, WDK Pakoszówka
10. Ferie z GOK- iem:
  - warsztaty dla dzieci „Szukanie igły w stogu siana” - Biblioteka Gminna w Niebieszczanach, Prusieku i Pisarowcach,
  - warsztaty dla dzieci "Inspiracje kwiatowe" - Biblioteka Gminna w Strachocinie, w Falejówce i w Trepczy
  - warsztaty "Gliniane licho" - Biblioteka Gminna w Lisznej
  - warsztaty- "Papierowa biżuteria" - Biblioteka Gminna w Mrzygłodzie i w Niebieszczanach
  - warsztaty Papierowe kwiaty i bukietki" - Biblioteka Gminna w Prusieku

W pozostałych miesiącach część zajęć np. warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych, prowadzone były w formie mieszanej - stacjonarnej oraz online. Ponadto przeprowadzono lub współorganizowano:

1. „Tydzień czytania dzieciom online " - udział w ogólnopolskiej akcji - Biblioteka Gminna w Pisarowcach,
2. Narodowe czytanie „Balladyna" - Biblioteki Gminy Sanok,
3. Współorganizacja obchodów 100-lecia OSP Pisarowce,
4. Organizacja zajęć aerobiku - I kwartał - w WDK Zabłotce, Pisarowce, Jurowce i Niebieszczany
16. Kolędowanie Kapeli "KAMRATY" - online.
17. Prowadzenie zajęć tanecznych dla grup mażoretkowych w WDK Pakoszówka,
18. Organizacja prób Orkiestry Dętej w Pakoszówce.

GOK w Sanoku pełnił rolę koordynatora dla kapel ludowych, zespołów wokalnoinstrumentalnych i śpiewających z terenu gminy. Finansował pracę kapelmistrza orkiestry dętej z Pakoszówki, instruktora gry na instrumentach dętych dzieci i młodzieży oraz instruktorów aerobiku.

3. Działania realizowane w obszarze oświaty i edukacji.

W roku szkolnym 2020/2021 w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Sanok jest 963 uczniów. Przy 9 szkołach podstawowych funkcjonuje 10 oddziałów przedszkolnych tzw. oddziałów „0” to jest w Dobrej, Falejówce, Kostarowcach, Tyrawie Solnej, Niebieszczańach, Prusieku, Srogowie Górnym, Strachocinie i Trepczy, w których łącznie uczyło się 155 dzieci.

W pozostałych szkołach oddział przedszkolny łącznie jest z klasą pierwszą. Na terenie Gminy funkcjonuje 8 punktów przedszkolnych i dwa zespoły wychowania przedszkolnego, do których uczęszcza 135 dzieci.

Przy Szkole Podstawowej w Kostarowcach i Szkole Podstawowej w Strachocinie funkcjonują od 2009 roku stołówki szkolne, z których korzysta łącznie około 180 uczniów. Ciepłe posiłki były dowożone na zasadzie cateringu do SP w Dobrej, SP w Falejówce, SP w Mrzygłodzie, FSP w Tyrawie Solnej, SP w Pakoszówce, SP w Prusieku, FSP w Sanoczku, SP w Srogowie Górnym i SP w Załużu.

W roku szkolnym 2020/2021 dowożonych do szkół na koszt gminy jest około 200 uczniów. Usługę dowozu uczniów wykonywała firma Start i TravelPL. Gmina także dysponuje samochodem do przewozu dzieci do Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Sanoku.

Liczba etatów nauczycieli na podstawie danych systemu informacji oświatowych objętych subwencją oświatową (wg stanu na dzień 30.09.2020r.)

- stażystów- 7,64 etatu,
- kontraktowych - 18,56 etatu,
- mianowanych - 31,68 etatu,
- 143 dyplomowanych - 118,96 etatu.

W terminie do dnia 20 stycznia każdego roku organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przeprowadza analizę poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3, oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego.

W przypadku nieosiągnięcia w roku podlegającym analizie wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3, w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 organ prowadzący szkołę ustala kwotę różnicy między wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli w danym roku w składnikach, o których mowa w art. 30 ust. 1, a iloczynem średniorocznej liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, ustalonych w danym roku.

Kwota różnicy wypłacana jest w terminie do dnia 31 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku, dla którego wyliczono kwotę różnicy, w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego. W terminie do dnia 10 lutego roku kalendarzowego następującego po roku, który podlegał analizie, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego sporządza sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego i przedkłada je do regionalnej izbie obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu tej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół oraz związkowi zawodowemu zrzeszającym nauczycieli.

Egzaminy

Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę. Nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać, dlatego egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać. W latach 2019-2021 ósmoklasista przystępuje do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.:

1. języka polskiego
2. matematyki
3. języka obcego nowożytnego.

1. Egzamin ósmoklasisty pełni dwie zasadnicze funkcje:

a) określa poziom wykształcenia ogólnego uczniów w zakresie obowiązkowych przedmiotów egzaminacyjnych i zapewnia uczniowi, jego rodzicom, nauczycielom oraz władzom oświatowym informację zwrotną na temat tego poziomu wykształcenia,

b) zastępuje egzamin wstępny do szkół ponadpodstawowych, które wykorzystują wyniki egzaminu ósmoklasisty z poszczególnych przedmiotów jako kryteria w procesie rekrutacji, jeżeli liczba kandydatów jest większa niż liczba wolnych miejsc w danej szkole.

Tabela 16. Wyniki egzaminu po 8 klasie w roku 2020 w Gminie Sanok w % i skali staninowej.

Przedmiot	Dobra	Falejówka	Kostarowce	Mrzygód	Nieszczany	Pakoszkówka	Pisarowce	Prusiek	Srogów G.	Strachocina	Trepcza	Załuż
J. polski	5 60,0%	7 68%	6 61,0%	5 57,0%	4 55,0%	8 69,0%	5 60,0%	7 65,0%	4 55,0%	7 67,0%	9 77,0%	5 58,0%
Matematyka	2 26%	9 70%	7 52%	6 50%	5 44%	7 53%	3 34%	4 38%	4 40%	8 63%	4 39%	6 47%
J. angielski	2 28%	6 54%	6 57%	3 36%	5 50%	7 68%	7 63%	4 44%	5 51%	5 47%	7 65%	3 34%
J. niemiecki	2osoby (31%)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Wynik egzaminu ósmoklasisty z każdego przedmiotu jest przedstawiany w procentach i na skali centylowej.

a. Wynik w procentach to odsetek punktów (zaokrąglony do liczby całkowitej), które uczeń uzyskał za rozwiązanie zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym. Na przykład jeśli uczeń za rozwiązanie zadań z matematyki zdobył 39 punktów spośród 50 możliwych do zdobycia, to uzyska wynik równy 78%.

b. Wynik na skali centylowej to odsetek liczby uczniów (zaokrąglony do liczby całkowitej), którzy uzyskali z danego przedmiotu wynik taki sam lub niższy niż dany uczeń. Na przykład zdający, którego wynik centylowy z matematyki wynosi 82, dowie się, że 82% wszystkich uczniów, którzy przystąpili do egzaminu ósmoklasisty z matematyki, uzyskało za rozwiązanie zadań wynik taki sam jak on lub niższy, a 18% uczniów uzyskało wynik wyższy.

Skala staninowa stosowana w pomiarze dydaktycznym odpowiada nam na pytanie jaką pozycję zajmuje wynik osiągnięty przez ucznia/absolwenta na tle wyników osiągniętych przez całą badaną populację. Skala staninowa wprowadza 9 przedziałów wyników.

Tabela 17. Skala staninowa średnich wyników szkół (w %) z egzaminu ósmoklasisty w 2020 r. w kraju.

Stanin	Język polski %	Matematyka %	Język angielski %	Język niemiecki %
1 - najniższy	8-39	11-25	14-26	14-20
2 - bardzo niski	40-47	26-31	27-33	21-29
3 - niski	48-52	32-36	34-39	30-33
4 - niżej średni	53-56	37-41	40-46	34-39
5 - średni	57-60	42-46	47-53	40-45
6 - wyżej średni	61-64	47-51	54-60	46-51
7 - wysoki	65-68	52-57	61-68	52-61
8 - bardzo wysoki	69-73	58-66	69-80	62-71
9 - najwyższy	74-89	67-95	81-98	72-98

VII. ZAKOŃCZENIE

Podsumowując zawarte w raporcie dane należy podkreślić, że w 2020 roku rozpoczęliśmy oraz zaplanowaliśmy inwestycje i projekty, które są w trakcie realizacji czy też będą realizowane w kolejnych latach. Analogicznie rok 2020 należy postrzegać jako efekt wcześniejszych naszych wysiłków oraz początek i punkt wyjścia kolejnych.

Rozwój infrastruktury, przytoczone i w części przedstawione w postaci dokumentacji fotograficznej działania inwestycyjne obrazują korzystne zmiany jakie zachodzą w naszej gminie. Nie bez znaczenia dla podejmowanych przez nas wysiłków są inicjatywy o charakterze proekologicznym m.in. służące poprawie jakości powietrza czy umożliwiające termomodernizacje obiektów. Systematycznie propagujemy aktywność i zdrowy styl życia zarówno poprzez inwestycje jak i finansowe wsparcie działań miękkich. Poprzez przedsięwzięcia rewitalizacyjne nadajemy drugie życie, a w konsekwencji nowe funkcje obszarom zdegradowanym. Czynn timer efektywnie współpracujemy ze społecznikami, NGO, jak również innymi samorządami i jednostkami dzięki czemu z sukcesem sięgamy po środki finansowe przeznaczone na projekty charakterze partnerskim.

Zestawienie aktualnych i archiwalnych danych demograficzne pokazuje, że obszar gminy z roku na rok staje się coraz bardziej atrakcyjnym miejscem dla potencjalnych mieszkańców.

Kierunek, jaki obraliśmy, odzwierciedla prezentowany Raport, będziemy konsekwentnie dążyć w latach kolejnych do realizacji celów w nim zawartych.

Tabela 18. Projekty złożone przez gminę Sanok w 2020 roku.

L.p.	Tytuł projektu	Źródło dofinansowania	Kwota dotacji	Koszty całkowite	Zakres	Termin realizacji	Uzyskane dofinansowanie
1.	Poprawa dostępu do usług społecznych i zdrowotnych w Gminie Sanok w oparciu o utworzenie Ośrodka Wsparcia Dziennego w Raczkowej	RPO WP 2014-2020	1 350 861,00	1 421 958,95	Wsparcie funkcjonowania Ośrodka Wsparcia Dziennego w ramach DPS w Raczkowej	06-2021 – 06-2023	NIE
2.	Klimat naprawiamy o planetę naszą dbamy - edukacja ekologiczna w zakresie zmian klimatycznych.	MF EOG 2014-2020	1 026 117,08	1 126 740,44	Prowadzenie czynnej edukacji ekologicznej w zakresie postępujących zmian klimatycznych w ośmiu szkołach na terenie Gminy Sanok wraz z budową ogrodów sensorycznych. Kampania informacyjna w mediach	09.2021 – 08.2023	Projekt w trakcie oceny
3.	Przebudowa i adaptacja budynku Gminnej Izby Pamięci na Centrum Kultury i Tradycji Regionalnej w Strachocinie na terenie Gminy Sanok.	MF EOG 2014-2020	3 501 927,73	2 976 638,57	Wykonanie robót budowlanych w zakresie przebudowy, adaptacji i modernizacji zdegradowanej Regionalnej Izby Pamięci na nowoczesny	01.2021 – 01.2023	NIE

					obiekt przeznaczony na działalność kulturalną.			
4.	Przebudowa drogi gminnej nr 117371R w miejscowości Zabłotce na terenie Gminy Sanok	Fundusz Dróg Samorządowych 2020	Ustalana indywidualnie	1 290 890,42	Zakres rzeczowy wniosku obejmuje przebudowę drogi gminnej nr 117371R Zabłotce – Osiedle Tuchorz w miejscowości Zabłotce na terenie Gminy Sanok	06.2021 – 10.2021	–	Projekt w trakcie oceny
5.	Rozbudowa Wiejskiego Domu Kultury w Falejówce na terenie Gminy Sanok	Infrastruktura Kultury 2021 – Programy Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu	320 000,00	805 726,17	Prace budowlane wykończeniowe i instalacyjne związane z przebudową i rozbudową budynku Wiejskiego Domu Kultury w miejscowości Falejówka	04.2021 – 09.2022	–	TAK
6.	Budowa pierwszego etapu sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami i tłoczną ścieków w miejscowości Niebieszczany	Pożyczka - Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej	553 850,00	553 850,00	Zakres projektu obejmował budowę pierwszego etapu sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami i tłoczną ścieków w miejscowości Niebieszczany	03.2020 – 09.2020	–	TAK – odstąpiono od zawarcia umowy
7.	„Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Hłomcza i Łodzina na terenie Gminy Sanok”	Pożyczka – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie	5 398 878,00	5 398 878,00	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Hłomcza, Dobra, Łodzina	09.2020 – 12.2021	–	TAK
8.	Rozwój przestrzeni publicznej Gminy Sanok poprzez przywrócenie wartości użytkowej Wiejskiego Domu Kultury w Jurowcach	PROW 2014-2020	117 715,00	227 573,25	Przywrócenie wartości użytkowej Wiejskiego Domu Kultury w Jurowcach.	01.2021 – 06.2021	–	TAK
9.	Poprawa jakości edukacji zdalnej na terenie Gminy Sanok	POPC 2014-2020	113 354,34	113 354,34	Zakup 55 sztuk komputerów do nauki zdalnej dla szkół z terenu Gminy Sanok	06.2020 – 12.2020	–	TAK
10.	Przebudowa drogi gminnej nr 117369R Mrzygłód – Zagródki – Końskie w miejscowościach Mrzygłód oraz Hłomcza	Fundusz Dróg Samorządowych 2020	4 259 342,40	1 862 991,00	Przebudowa drogi gminnej na terenie miejscowości Mrzygłód oraz Hłomcza	09.2020 – 08.2021	–	TAK
11.	BIOOGRODY szansą dla przyrody	Fundusz Naturalnej Energii GAZ-SYSTEM	12 433,65	9 988,06	Wykonanie bioogrodu w Załużu	04.2021 – 07.2021	–	TAK
12.	Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do	Narodowy Fundusz Ochrony	4 625,00	4 625,00	Odbiór z gospodarstw rolnych odpadów	06.2020 – 10.2020	–	TAK

	owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag	Środowiska i Gospodarki Wodnej			z folii rolniczych , siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag			
13.	GAZ-SYSTEM dla edukacji	Operator Gazociągów Przesyłowych – GAZ – SYSTEM	30 000,00	30 000,00	Zakup 12 sztuk komputerów do nauki zdalnej dla szkół z terenu Gminy Sanok	05.2020 – 07.2020	–	TAK
14.	Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej wraz z przyłączami w miejscowości Strachocina w gminie Sanok	Pożyczka - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	3 965 120,00	3 223 676,00	Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej wraz z przyłączami w miejscowości Strachocina	04.2020 – 11.2021	–	TAK
15.	Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Sanoczek	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek samorządu terytorialnego	4 616 195,00	3 000 000,00	Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Sanoczek wraz z częścią obejmującą miejscowości: Prusiek, Czerteż i Zabłotce	09.2021 – 11.2022	–	TAK
16.	Wsparcie z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla gmin i powiatów	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 dla gmin i powiatów	2 602 204,00	2 602 204,00	Dofinansowanie do budowy DPS-u w Raczkowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej w Niebieszczańach	09.2020		TAK
17.	Historia solą przyprawiana	Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020	43 209,00 EUR	38 888,10 EUR	Projekt dotyczy działań promocyjnych związanych z wykorzystaniem dziedzictwa solnego gminy oraz renowację źródła solnego Warzelnia w Tyrawie Solnej	09.2021 – 09.2022	–	TAK
18.	Karpacka strefa on-line. Transgraniczny marketing terytorialny przyszłości	INTERREG Polska - Słowacja	7 311,59 EUR	60 326,52 EUR				NIE
19.	Zdalna Szkoła- wsparcie ogólnopolskiej sieci edukacji w systemie kształcenia zdalnego	POPC 2014-2020	69 990,00 PLN		Celem projektu jest zakup sprzętu komputerowego dla szkół w celu umożliwienia prowadzenia nauki zdalnej uczniom z terenu Gminy Sanok (zakup 24 komputerów).	04.2020 – 08.2020	–	TAK
20.	Dofinansowanie zakupu mundurów bojowych dla 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu gminy Sanok	Ministerstwo Sprawiedliwości, Departament Funduszu Sprawiedliwości	52 000,00 PLN	800,00 PLN	Celem projektu był zakup 16 mundurów bojowych.	10.2020- 11.2020		TAK

		Ministerstwa Sprawiedliwości					
21.	Dofinansowanie motopompy dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Hłomczy	Ministerstwo Sprawiedliwości, Departament Funduszu Sprawiedliwości Ministerstwa Sprawiedliwości	9 900,00 PLN	100,00 PLN	Celem projektu był zakup motopompy dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Hłomczy.	10.2020-11.2020	TAK
22.	Dofinansowanie zakupu drona wraz z kamerą termowizyjną	Ministerstwo Sprawiedliwości, Departament Funduszu Sprawiedliwości Ministerstwa Sprawiedliwości	45 500,00 PLN	500,00 PLN	Celem projektu był zakup drona wraz z kamerą termowizyjną.	10.2020-11.2020	TAK
23.	Dofinansowanie zadania pn.: „Pomysł na biznes – integracja i aktywizacja mieszkańców miejscowości Wujskie poprzez organizację warsztatów i modernizację przestrzeni”	Województwo Podkarpackie w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020	10 000,00 PLN	24 981,23 PLN	Organizacja warsztatów zielarskich oraz wypieku chleba, modernizacja przestrzeni (roboty polegające Na utwardzeniu terenu	19.06.2020-30.10.2020	TAK
24.	Dofinansowanie zadania pn.: „Poradnik postępowania w sytuacjach kryzysowych” – cykl praktycznych zajęć dla mieszkańców powiatu sanockiego z zakresu właściwego postępowania w sytuacjach związanych z zagrożeniem”	Województwo Podkarpackie w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”	15 000,00 PLN	18 422,00 PLN	Celem projektu było przeprowadzenie szkoleń: - z zakresu zarządzania kryzysowego - z zakresu pierwszej pomocy - z zakresu bezpieczeństwa PPOŻ i BHP	03.07.2020-30.11.2020	TAK
25.	Dofinansowanie na prace konserwatorskie z budżetu Województwa Podkarpackiego	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	161 094,89 PLN	322 189,79 PLN	Celem zadania było zahamowanie procesu degradacji dawnego dworu Rylskich w Pisarowcach (obecnie Szkoła Podstawowa	04.05.2020-30.10.2020	NIE
26.	Dofinansowanie na prace konserwatorskie	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Przemyślu	161 094,89 PLN	322 189,79 PLN	Celem zadania było zahamowanie procesu degradacji dawnego dworu Rylskich w Pisarowcach (obecnie Szkoła Podstawowa)	04.05.2020-30.10.2020	NIE
27.	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych - Remont drogi „na Białą Górę”	Wojewoda Podkarpacki z Budżetu Państwa	214 047,00 PLN	305 781,73 PLN	Dofinansowanie dotyczyło usunięcia skutków powodzi w infrastrukturze drogowej	12.2020	TAK

28.	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych - Remont drogi nr 117427R	Wojewoda Podkarpacki z Budżetu Państwa	55 125,00 PLN	78 750,75 PLN	Dofinansowanie dotyczyło usunięcia skutków powodzi w infrastrukturze drogowej	12.2020	TAK
29.	Modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych	Dotacja ze środków budżetu województwa stanowiących dochód z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej	92 000,00 PLN	102 722,41 PLN	Dofinansowanie dotyczyło modernizacji infrastruktury drogowej prowadzącej do gruntów rolnych	11.2020	TAK
30.	Klub Senior +	Program Wieloletni „Senior +” na lata 2021-2025	40 959,98 PLN	102 430,00 PLN		31.12.2020	TAK

SPIS TABEL:

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy Sanok w podziale na sołectwa w latach 2014-2020.....	7
Tabela 2. Liczba mieszkańców z podziałem na poszczególne miejscowości Gminy Sanok.....	8
Tabela 3. Rozkład liczby mieszkańców gminy Sanok wg płci za 2020 r. (pobyty stały).	9
Tabela 4. Ilość spraw dotyczących podziałów i rozgraniczeń w roku 2020.	12
Tabela 5. Podział priorytetowych, strategicznych działań inwestycyjnych ze względu na stopień realizacji.	14
Tabela 6. Wykaz zadań inwestycyjnych- realizacja budżetu 2020- szczegółowy opis.	16
Tabela 7. Liczba i rodzaj decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanych w gminie Sanok w 2020r.....	34
Tabela 8. Podział podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze względu na stopień realizacji.....	35
Tabela 9. Dotacje udzielone przez Gminę Sanok w ramach Program opieki nad zabytkami.....	36
Tabela 10. Wykaz poniesionych kosztów na gospodarkę odpadami.....	43
Tabela 11. Wykaz zlikwidowanych w 2020 r. dzikich wysypisk	43
Tabela 12. Rodzaj podejmowanych działań przez Policję.....	55
Tabela 13. Wykaz podmiotów pozarządowych, które w 2020 r. otrzymały dotację z przeznaczeniem na wsparcie działań w zakresie rozwoju sportu.	56
Tabela 14. Wykaz Ochotniczych Straży Pożarnych działających na obszarze gminy Sanok wraz z wysokością przekazanych poszczególnym jednostkom środków.....	56
Tabela 15. Fundusz sołecki w Gminie Sanok, dane za rok 2020.	66
Tabela 16. Wyniki egzaminu po 8 klasie w roku 2020 w Gminie Sanok w % i skali staninowej.	69
Tabela 17. Skala staninowa średnich wyników szkół (w %) z egzaminu ósmoklasisty w 2020 r. w kraju.....	69
Tabela 18. Projekty złożone przez gminę Sanok w 2020 roku.	70

SPIS WYKRESÓW:

Wykres 1. Masa zabranych odpadów w latach.	40
Wykres 2. Struktura zebranych i odebranych odpadów w 2020 roku.	41